

DRAUGAS

PERIODICALS
November 19,
Vol. LXXXVII

90th ANNIVERSARY

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
PENKTADIENIS - FRIDAY, LAPKRIČIO - NOVEMBER 19, 1999

*****MIXED ADC 606
S177 P8 GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
Serials Division
Washington DC 20540-4830

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 11/18/99
UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

90-IEJI METAI

Nr. 226
Kaina 50 c.

2000 metų biudžeto projektas grąžintas vyriausybei

Vilnius, lapkričio 18 d. (BNS) — Seimas, pasiūlius višioms komitetams, ketvirtadienį vyriausybei grąžino tobulinti 2000 metų biudžeto projektą, kurį buvo parengusi Rolando Pakso vyriausybė.

Seimo komitetų nuomone, vyriausybė turi patikslinti kitų metų pajamas ir išlaidas, atsižvelgusi į patikslintus 1999 ir 2000 metų ekonomikos rodiklius. Be to, reikalaujama patikslinti valstybės investicijų programą.

Dabartinis biudžeto projektas remiasi prielaida, kad šiemet bendrasis vidaus produktas (BVP) augs 0,3 proc., o kitamet — 3,8 proc.

Seimo Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkė Elvyra Kunėvičienė teigė, kad visi Seimo komitetai prašo didinti išlaidas, tačiau nenumato jų finansavimo šaltinių.

Daugelis komitetų ir frakcijų siūlė geriau subalansuoti kitų metų pajamas ir išlaidas. Dabar 2000 metų biudžeto projektas numato 1,2 mlrd. litų deficitą.

„Vyriausybė gali pateikti Seimui subalansuotą kitų metų biudžeto projektą, jei pasiseks išspręsti „Sodros“ biudžeto deficitą, kreditinius įsiskolinimus“, kalbėjo E. Kunėvičienė. Jos nuomone, kitų metų biudžeto pajamas

būtų galima padidinti apie 600 mln. litų.

Ekonomikos komiteto pirmininkas Albertas Šimėnas pasiūlydavo valstybės investicijų programos, kuri nebūvo pateikta kartu su kitų metų biudžeto projektu. Jis siūlė peržiūrėti akcijų politiką ir juos didinti palaipsniui.

Kaimo reikalų komiteto pirmininkas Vaclovas Lapė kviestavo, kad komitetas „jau eilę metų neturi galimybių kontroliuoti, kaip panaudojamos lėšos, finansuojamos iš Kaimo ūkio fondo“.

Valdymo reformų ir savivaldybių komitetas atkreipė dėmesį į tai, kad šiemet savivaldybių biudžetų deficitas gali siekti apie 300 mln. litų.

Svietimo, mokslo ir kultūros komiteto pirmininkui Žibartui Jackūnui kelia abejonių tai, kad biudžete išlaidas švietimui siūloma sumažinti 1,2 proc., o valstybės biudžete — 2 proc. Anot jo, Svetimo ir mokslo ministerija gali būti nepajėgi finansuoti mokyklų ir kitų švietimo įstaigų.

Socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininkė Birutė Visokavičienė siūlė didinti paramą socialinei apsaugai, o aplinkos apsaugos komiteto vadovas Alfonsas Vaišnora norėtų daugiau lėšų skirti pavojingų atliekų tvarkymui.

Centristai atsiima savo parašus dėl referendumo

Vilnius, lapkričio 18 d. (BNS) — Nusivylę tuo, kaip Seime svarstomas nutarimo dėl referendumo projektas, Seimo centristai nusprendė atšaukti savo parašus referendumui surengti.

Kaip žurnalistas pranešė Centro frakcijos seniūnas Egidijus Bičkauskas, ketvirtadienį per skubiai sukvietus frakcijos posėdį buvo nuspręsta atšaukti parlamentarių Centro sąjungos narių parašus po kreipimusi, kuriuo siūlytas referendumas dėl valstybės kontrolės ir sprendžiamosios galios pertvarkytoje akcinėje bendrovėje „Mažeikių nafta“.

Anot centrinių seniūno, „nutarimo projekto svarstymas pavirto farsu“.

Pasak E. Bičkausko, konservatorių daugumai referendumo datą nustatius kitų metų vasario 13 dieną, negalima „kalbėti apie parlamentinę demokratiją“. „Jų jėga, jų valia, jų atsakomybė“, sakė E. Bičkauskas.

Referendumo sumanytojai norėjo, kad jis būtų surengtas kartu su savivaldybių rinkimais kovo 19 dieną. Pasirinkdami vasario 13 d. ir tikėdamiesi, kad referendumas tuomet neįvyks dėl nedidelio rinkėjų aktyvumo, konservatoriai pabrėžė referendumo rengėjų atsakomybę dėl tuščiai išleisiamų maždaug 10 mln. litų organizacinės reikmės.

Specialistų vertinimu, referendumas, net ir jeigu jo rezultatai būtų palankūs „Mažeikių naftos“ privatizavimo priešininkams, faktiškai negalėtų pakeisti spalio pabaigoje sudaryto Lietuvos vyriausybės ir JAV bendrovės „Williams International“ sandorio.

Pasak Centro frakcijos seniūno, savo parašus atsiima visi 14 kreipimais pasirašiusių centrinių.

Lietuvos visuomenės netrukus galės studijuoti sutartį su „Williams International“ kopijas. Apie susitarimą su Lietuvos vyriausybe ir amerikiečių verslove pateikti dokumentus visuomenei trečiadienį Seimo valdybą informavo Lietuvos Seimo vadovas Vytautas Landsbergis. Artimiausiu metu bus nutarta, kur visis pageidaujantis pilietis gali susipažinti su šiuo sutarties atveitais. (Rta)

Nuotr.: Nepaisant nesutarimų dėl Rusijos karo veiksmų Čėčėnijoje, Rusijos prezidentas Boris Jelcin „broliaiškai“ apkabino JAV prezidentą Bill Clinton, sutikęs jį koridoriuje, prieš prasidedant jų privatiam susitikimui Europos Saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos pasitarime. (Elta)

Boris Jelcin skandalingai išvyko iš ESBO pasitarimo

Istanbulas, Turkija, lapkričio 18 d. (AP-Reuters-BNS) — Kovingas Rusijos prezidentas Boris Jelcin aršiai gynė savo nuostatą dėl Čėčėnijos ir perspėjo Vakarų nesiiekti į tai, ką jis pavadino Rusijos kova su tarptautiniu terorizmu nepriklausomybės siekiančioje Čėčėnijoje.

„Jūs neturite teisės kritikuoti Rusijos dėl Čėčėnijos“, sakė B. Jelcin 53 valstybių vadovams.

Teigdamas, kad islamo ekstremistai rengia „tūkstančius samdinių“, kad galėtų išplėsti terora anapus Rusijos sienų, B. Jelcin atmetė Vakarų reikalavimą derėtis su Čėčėnijos vadais.

Prieštaraudamas jam, JAV prezidentas Bill Clinton sakė, kad jis supranta Rusijos sieki kovoti su terorizmu, tačiau perspėjo B. Jelcin, kad civilių kancijos tik paskatins čėčėnų dėtis su radikalais. „Stiprybė, kurią Rusija teisėtai stengiasi sukurti, gali būti pakirsta nuolat atsinaujinančių smurto protrukių ciklu“, išpėjo JAV prezidentas.

„Prezidentė Jelcin, vienas labiausiai sukretiančių išgyvenimų mano gyvenime... buvo, kai jūs Maskvoje atsisotė“.

Kraujo praliejimas ir 200,000 pabėgėlių būklė vyraavo dviejų dienų Europos Saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (ESBO) konferencijos pradžioje, kurią Osmanų imperatoriaus rūmose atidarė Turkijos prezidentas Suleyman Demirel.

Rusijos bombardavimų Čėčėnijoje kritika prasidėjo nuo pirmųjų susitikimo kalbų. JT generalinis sekretorius Kofi Annan pripažino, jog reikia

te ant tanko, kai buvo bandoma atimti rusų tautos laisvę... Jeigu jie būtų pasodinę jį į kalėjimą, užuot išrinkdami prezidentu, aš tikiuosi, jog kiekvienas kiekvienos valstybės vadovas, dabar sėdintis prie šio stalo būtų stojęs už jus ir už laisvę Rusijoje, o ne pasakęs — „na, tai Rusijos vidaus reikalas, į kurį mums nėra ko kištis“, sakė B. Clinton.

Jis patvirtino savo nuostatą, kad Rusijos puolimas prieš Čėčėnijos sukilimus grąšina pakirsti čėčėnų civilių gyvenvietę palaikymą bei tarptautinę paramą Rusijai. Tačiau B. Clinton sakė, kad šios karo operacijos priešininkai užsienyje apskritai gerbia sieki padaryti galą terorizmui.

Kraujo praliejimas ir 200,000 pabėgėlių būklė vyraavo dviejų dienų Europos Saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (ESBO) konferencijos pradžioje, kurią Osmanų imperatoriaus rūmose atidarė Turkijos prezidentas Suleyman Demirel.

Rusijos bombardavimų Čėčėnijoje kritika prasidėjo nuo pirmųjų susitikimo kalbų. JT generalinis sekretorius Kofi Annan pripažino, jog reikia

Liberalai ir R. Pakso tikisi pakeisti Lietuvos politiką

Vilnius, lapkričio 18 d. (BNS) — Lietuvos liberalų vadovas Eugenijus Gentvilas ir vietos politiniame gyvenime ieškantis buvęs premjeras Rolandas Paksas paskelbė bendrą vienybės pareiškimą, iškeliant liberalizmą ir konservatizmo idealus.

Patetiško stiliaus pareiškimą raginama „bendromis jėgomis“ apginti principą „laisvas žmogus laisvose visuomenėje“, grąžinti į politinį gyvenimą moralės sąvoką ir įgyvendinti „valstybės — pilietų sąjungos idėją“.

Pareiškimas paskelbtas ketvirtadienį, Vilniuje įvyksiančio bendros E. Gentvilo ir R. Pakso spaudos konferencijos išvakarėse.

Pasak E. Gentvilo, pareiškimas laikytinas „naujo politinio lydinio“ manifestu, bet iki spaudos konferencijos neskelbiama, kokia forma susivienys liberalai ir buvusios konservatorijos R. Pakso rėmėjai.

Pasak pareiškimą, bendruomenė ir moralė — svarbiausios konservatorių vertybės,

įvairiapusiškesnio atsako į terorizmą, bet sakė nepateisinąs smurto prieš nekaltus civilius.

Turkijos prezidentas S. Demirel ir Didžiosios Britanijos užsienio reikalų ministras Robin Cook nesutiko, kad Čėčėnija yra Rusijos vidaus reikalas. Vokietijos kancleris Gerhard Schroeder ir Prancūzijos prezidentas Jacques Chirac taip pat reikalavo B. Jelcin pakeisti taktiką Čėčėnijoje. „Karu negalima sunaikinti terorizmo“, sakė Vokietijos kancleris, o J. Chirac pridūrė, kad dabartinis rusų puolimas yra „tragiška klaida“.

Nesutarimai tarp Rusijos ir Vakarų privertė atidėti suplanuotą ESBO saugumo chartijos pasirašymą.

Kai pasitarimo dalyviai pasidė saugumo chartiją susieti su Čėčėnijos konfliktu, Rusijos prezidentas B. Jelcin išėjo iš pasitarimo ir išvyko namo anksčiau nei planavęs. Jo atstovas Dmitrij Jakuškin žurnalistas sakė: „Kadangi šiandien pasirašymo ceremonijos nebus, nusprendėme išvykti kiek anksčiau. Mes išvykstame tuojau pat“.

B. Jelcin nutraukė susitikimą su Prancūzijos prezidentu J. Chirac ir Vokietijos kancleriu G. Schroeder praėjus 5 minutėms nuo jo pradžios, ir pareiškė jiems vyks tas namo „spręsti Čėčėnijos klausimą“.

D. Jakuškin pranešė, kad dabar Rusijos delegacijai vadovauja užsienio reikalų ministras Igor Ivanov, kuriam B. Jelcin suteikė įgaliojimus pasirašyti baigiamuosius dokumentus.

Paklaustas apie Rusijos vadovo išėjimą iš susitikimo, Baltųjų rūmų Valstybinio saugumo tarnybos atstovas spaudai David Leavy žurnalistas sakė: „Prezidento Jelcin kelionės planus tvarko Rusijos delegacija. Prezidentas Clinton mano, kad nuomonų pasikeitimas įvairiais klausimais, įskaitant Čėčėnijos, buvo labai gilus ir energingas ir jis viliasi, kad Rusijos draugai viršinių pasitarime nedviprasmiškai leisdo suprasti, jog konfliktas turi būti sprendžiamas taikiai; tai pasitarnautų visų, įskaitant Rusijos, interesams“.

Susitikęs su Lietuvos prezidentu Valdu Adamkumi, JAV prezidentas Bill Clinton neatmetė galimybės, kad apsilankys Vilniuje. Prezidentas V. Adamkus priminė B. Clinton, kad jis yra laukiamas Vilniuje. Lietuvos vadovo žodžiais, būtų neblogai, jeigu JAV vadovas į Vilnių atvyktų jau pavasarį. Tačiau daugiau nei po metų savo kadenciją baigiantis prezidentas B. Clinton nenurodė, kada jis galėtų apsilankyti Lietuvoje.

Europos narkotikų užkardymo savaitė ir Tarptautinei nerūkymo dienai paminėti Kauno visuomenės sveikatos centras bei Kauno medicinos universiteto studentų atstovybė surengė studentų ir moksleivių eiseną Laisvės aleja. Teatralizuotos eisenos dalyviai praeivius ragino mesti rūkyti ar bent jau vieną dieną praleisti be šio žalingo įpročio. Renginio metu sutikti kauniečiai noriai mainė rūkalus į saldumynus, o iš moksleivių piešiniai papuoštą greitosios medicinos pagalbą automobilio per garsiakalbį buvo skelbiama informacija apie narkotikų žalą. (Elta)

Lietuva galvoja prisijungti prie įprastinės ginkluotės sutarties

Istanbulas, lapkričio 18 d. (Elta) — Europos Saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos susitikime Istantbulė Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus pažymėjo, kad Lietuva svarsto galimybę ateityje prisijungti prie pakeistos Įprastinės ginkluotės Europoje sutarties, jeigu jos sąlygos atitiks valstybės tikslus.

„Įprastinės ginkluotės Europoje sutartis yra kertinis Europos saugumo akmuo. Aš tvirtai tikiu, kad sėkmingai pasibaigs vis dar besitęsiančios derybos dėl pakeistos sutarties“, pažymėjo Lietuvos vadovas, ketvirtadienį kreipdamasis į Istantbulio susitikimo dalyvius.

V. Adamkus pareiškė tikis, kad Europos saugumo chartija ir kiti susitikimo dokumentai suformuos ESBO vaidmenį XXI amžiuje bei padės stiprinti pasitikejimą ir bendradar-

biavimą visoje šios organizacijos erdveje. „Šių dienų Europos saugumas yra nedalomas“, kalbėjo prezidentas.

Lietuvos vadovo žodžiais, įvykiai Balkanuose ir Kaukaze paskatino įvairias Europos ir regionines institucijas bei organizacijas imtis labiau pragmatiško ir produktyvaus bendradarbiavimo. „Ant tarptautinės bendruomenės pečių dabar gulasi didžiulė užduotis atkurti pilietinę visuomenę Kosove. Čia ESBO tenka ypatingas vaidmuo ir atsakomybė“, sakė prezidentas.

Lietuvos vadovas pažymėjo, kad ilgai trunkantis ginkluotus konfliktas ir blogejanti humanitarinė padėtis Čėčėnijoje kelia susirūpinimą. Norint sureguliuoti konfliktą, būtina griežtai laikytis ESBO principų ir įsipareigojimų, sakė prezidentas.

Lietuva privalo stiprinti valstybės apsaugą

Vilnius, lapkričio 18 d. (BNS) — Kovo 11-sios akto signataras Algirdas Endriukaitis ir Seimo narys jaunalietuvis Stanislovas Buškevičius ragina dėl Rusijos karinių veiksmų Čėčėnijoje susirūpinti valstybine gynyba.

„Svarbiausias uždavinys dabar — stiprinti Lietuvos apsaugą“, spaudos konferencijoje ketvirtadienį sakė S. Buškevičius.

Jo teigimu, pastarasis atvejis, kai spalį iš Karaliaučiaus srities atskridęs Rusijos sraigtasparnis puvalandžiu nutūpė Jurbarko Vytauto Didžiojo gimnazijos stadione, „yra iš anksto suplanuotas Rusijos veiksmas, norint patikrinti gynybos sistemą, kuri pasirodė visiškai neefektyvi“.

Signataras A. Endriukaitis teigė, pat spaudos konferencijoje paragina Lietuvos įstatymų leidžiamąją ir vykdomąją valdžias šakas leisti šaulių organizacijos nariams savo namuose laikyti ginklus.

A. Endriukaitis išplatino pareiškimą, kuriame teigiama, kad „sudėtingomis tarptautinėmis sąlygomis Lietuvos gynybos stiprinimas yra aktualus, o ginklų laikymo na-

muose šaulių sąjungos nariams būtų įsėjamas signalas galimam agresoriui ir stiprintų visuomenės atsakomybę už krašto apsaugą“.

Signataro teigimu, Lietuvos šauliai prieškarinio metu atliko reikšmingą darbą stiprinant Lietuvos valstybingumą, todėl ir šiandien reikia „pasitikėti patriotine šaulių sąjungos narių veikla, pritraukti jaunimą“.

A. Endriukaitis teigimu, Lietuvos dar nuo sovietų laikų likęs pozicinis ir nuostata nepasitiki organizacijomis, savo piliečiais ir kartu tuo patiu galimybe jiems turėti ginklą, jis esą bus nukreiptas prieš valdžią“.

Abu spaudos konferencijos dalyviai pasmerkė Rusijos karinius veiksmus Čėčėnijoje, kurie panašūs į genocido pradžia.

S. Buškevičiaus teigimu, „katastrofa, kuri vyksta Čėčėnijos Respublikoje Ickerija, savo mastais pokarinėje Europoje yra pirmoje vietoje“. Jis teigė, kad Rusijos vadovybė bando čėčėnų klausimą „spręsti iš esmės“, kaip kadais su žydais elgėsi naciai“.

Kariuomenės vadas skelbia pavojų gynybos finansavimui

Vilnius, lapkričio 16 d. (BNS) — Lietuvos kariuomenės vadas antradienį pranešė valstybės prezidentui, kad dėl nepakankamo finansavimo tenka stabdyti kai kurias numatytas gynybos programas.

Brigados generolas Jonas Kronkaitis per audienciją pas prezidentą Valdą Adamkų sakė, kad kariuomenė gauna iš valstybės tik 66 proc. numatytų lėšų. Todėl bus stabdomas naujų batalionų ir brigadų korimas, kai kurių karavinių remontas, mažinamas šauktinių skaičius, atidėtas kariuomenės lauko vado skyrimas.

Lietuvos krašto apsaugos vystymo planai buvo sudaryti remiantis Seimo priimtu įstatymu, numatančiu, kad šiemet krašto apsaugai turi būti skirta 1,5 proc. bendro vidaus produkto (BVP), o 2001 metais šis skaičius turėtų pa-

didėti iki 2 proc. BVP.

Ši Lietuvos sprendimą ne kartą gyrė aukšti NATO valstybių karininkai, jis yra įtrauktas į Lietuvos pasirengimo narystei sąjungoje programą.

Šiandien negaliu pasakyti, ar NATO bus labai nusivylusi mumis, bet aš esu susirūpinęs, kad mes negalėsime tobulinti mūsų kariuomenės, kaip buvo planuota“, žurnalistas po susitikimo su prezidentu sakė J. Kronkaitis.

Krašto apsauga, kaip ir kitos valstybės finansuojamos sritys, negauna visų numatytų pinigų dėl nevykdymo valstybės biudžeto.

biavimą visoje šios organizacijos erdveje. „Šių dienų Europos saugumas yra nedalomas“, kalbėjo prezidentas.

Lietuvos vadovo žodžiais, įvykiai Balkanuose ir Kaukaze paskatino įvairias Europos ir regionines institucijas bei organizacijas imtis labiau pragmatiško ir produktyvaus bendradarbiavimo. „Ant tarptautinės bendruomenės pečių dabar gulasi didžiulė užduotis atkurti pilietinę visuomenę Kosove. Čia ESBO tenka ypatingas vaidmuo ir atsakomybė“, sakė prezidentas.

Lietuvos vadovas pažymėjo, kad ilgai trunkantis ginkluotus konfliktas ir blogejanti humanitarinė padėtis Čėčėnijoje kelia susirūpinimą. Norint sureguliuoti konfliktą, būtina griežtai laikytis ESBO principų ir įsipareigojimų, sakė prezidentas.

Lietuva privalo stiprinti valstybės apsaugą

Vilnius, lapkričio 18 d. (BNS) — Kovo 11-sios akto signataras Algirdas Endriukaitis ir Seimo narys jaunalietuvis Stanislovas Buškevičius ragina dėl Rusijos karinių veiksmų Čėčėnijoje susirūpinti valstybine gynyba.

„Svarbiausias uždavinys dabar — stiprinti Lietuvos apsaugą“, spaudos konferencijoje ketvirtadienį sakė S. Buškevičius.

Jo teigimu, pastarasis atvejis, kai spalį iš Karaliaučiaus srities atskridęs Rusijos sraigtasparnis puvalandžiu nutūpė Jurbarko Vytauto Didžiojo gimnazijos stadione, „yra iš anksto suplanuotas Rusijos veiksmas, norint patikrinti gynybos sistemą, kuri pasirodė visiškai neefektyvi“.

Signataras A. Endriukaitis teigė, pat spaudos konferencijoje paragina Lietuvos įstatymų leidžiamąją ir vykdomąją valdžias šakas leisti šaulių organizacijos nariams savo namuose laikyti ginklus.

A. Endriukaitis išplatino pareiškimą, kuriame teigiama, kad „sudėtingomis tarptautinėmis sąlygomis Lietuvos gynybos stiprinimas yra aktualus, o ginklų laikymo na-

muose šaulių sąjungos nariams būtų įsėjamas signalas galimam agresoriui ir stiprintų visuomenės atsakomybę už krašto apsaugą“.

Signataro teigimu, Lietuvos šauliai prieškarinio metu atliko reikšmingą darbą stiprinant Lietuvos valstybingumą, todėl ir šiandien reikia „pasitikėti patriotine šaulių sąjungos narių veikla, pritraukti jaunimą“.

A. Endriukaitis teigimu, Lietuvos dar nuo sovietų laikų likęs pozicinis ir nuostata nepasitiki organizacijomis, savo piliečiais ir kartu tuo patiu galimybe jiems turėti ginklą, jis esą bus nukreiptas prieš valdžią“.

Abu spaudos konferencijos dalyviai pasmerkė Rusijos karinius veiksmus Čėčėnijoje, kurie panašūs į genocido pradžia.

S. Buškevičiaus teigimu, „katastrofa, kuri vyksta Čėčėnijos Respublikoje Ickerija, savo mastais pokarinėje Europoje yra pirmoje vietoje“. Jis teigė, kad Rusijos vadovybė bando čėčėnų klausimą „spręsti iš esmės“, kaip kadais su žydais elgėsi naciai“.

Kariuomenės vadas skelbia pavojų gynybos finansavimui

Vilnius, lapkričio 16 d. (BNS) — Lietuvos kariuomenės vadas antradienį pranešė valstybės prezidentui, kad dėl nepakankamo finansavimo tenka stabdyti kai kurias numatytas gynybos programas.

Brigados generolas Jonas Kronkaitis per audienciją pas prezidentą Valdą Adamkų sakė, kad kariuomenė gauna iš valstybės tik 66 proc. numatytų lėšų. Todėl bus stabdomas naujų batalionų ir brigadų korimas, kai kurių karavinių remontas, mažinamas šauktinių skaičius, atidėtas kariuomenės lauko vado skyrimas.

Lietuvos krašto apsaugos vystymo planai buvo sudaryti remiantis Seimo priimtu įstatymu, numatančiu, kad šiemet krašto apsaugai turi būti skirta 1,5 proc. bendro vidaus produkto (BVP), o 2001 metais šis skaičius turėtų pa-

didėti iki 2 proc. BVP.

Ši Lietuvos sprendimą ne kartą gyrė aukšti NATO valstybių karininkai, jis yra įtrauktas į Lietuvos pasirengimo narystei sąjungoje programą.

Šiandien negaliu pasakyti, ar NATO bus labai nusivylusi mumis, bet aš esu susirūpinęs, kad mes negalėsime tobulinti mūsų kariuomenės, kaip buvo planuota“, žurnalistas po susitikimo su prezidentu sakė J. Kronkaitis.

Krašto apsauga, kaip ir kitos valstybės finansuojamos sritys, negauna visų numatytų pinigų dėl nevykdymo valstybės biudžeto.

Kariuomenės vadas skelbia pavojų gynybos finansavimui

Vilnius, lapkričio 16 d. (BNS) — Lietuvos kariuomenės vadas antradienį pranešė valstybės prezidentui, kad dėl nepakankamo finansavimo tenka stabdyti kai kurias numatytas gynybos programas.

Brigados generolas Jonas Kronkaitis per audienciją pas prezidentą Valdą Adamkų sakė, kad kariuomenė gauna iš valstybės tik 66 proc. numatytų lėšų. Todėl bus stabdomas naujų batalionų ir brigadų korimas, kai kurių karavinių remontas, mažinamas šauktinių skaičius, atidėtas kariuomenės lauko vado skyrimas.

Lietuvos krašto apsaugos vystymo planai buvo sudaryti remiantis Seimo priimtu įstatymu, numatančiu, kad šiemet krašto apsaugai turi būti skirta 1,5 proc. bendro vidaus produkto (BVP), o 2001 metais šis skaičius turėtų pa-

didėti iki 2 proc. BVP.

Ši Lietuvos sprendimą ne kartą gyrė aukšti NATO valstybių karininkai, jis yra įtrauktas į Lietuvos pasirengimo narystei sąjungoje programą.

Šiandien negaliu pasakyti, ar NATO bus labai nusivylusi mumis, bet aš esu susirūpinęs, kad mes negalėsime tobulinti mūsų kariuomenės, kaip buvo planuota“, žurnalistas po susitikimo su prezidentu sakė J. Kronkaitis.

Krašto apsauga, kaip ir kitos valstybės finansuojamos sritys, negauna visų numatytų pinigų dėl nevykdymo valstybės biudžeto.

Kariuomenės vadas skelbia pavojų gynybos finansavimui

Vilnius, lapkričio 16 d. (BNS) — Lietuvos kariuomenės vadas antradienį pranešė valstybės prezidentui, kad dėl nepakankamo finansavimo tenka stabdyti kai kurias numatytas gynybos programas.

SPORTO APŽVALGA

Redaktorė Irena Regienė

DU LIETUVIAI ŽAIDŽIA KREPŠINĮ HAVAJUOSE

Kur tų lietuvių sportininkų šiomis dienomis nesutiksi? Jų galima rasti daugelio šio krašto universitetų ar kolegijų rinktinėse, ypač krepšinio komandose.

Tai mūsų tautiečiai iš Lietuvos, kurie sugeba suderinti sportą su mokslu, o taip pat pajėgia pasiekti aukštą lygį pasirinktose sporto šakose, kad galėtų būti pranašesni už amerikiečius ar kitų tautų atstovus, besiveržiančius į Amerikos aukštąsias mokyklas.

Peržiūrėjus JAV kolegijų ir universitetų, kuriems priklauso NCAA pirmojo diviziono krepšinio komandos, žaidėjų sąrašus šį sezoną randame net 20 jaunų vyrų iš Lietuvos. Tai yra daugiau negu bet kada anksčiau.

Šiandien norisi plačiau prabilti apie mūsiškį Nerijų Puidą, šiomis dienomis pradėjusį žaisti Havajų universiteto Honolulu mieste, vyrų krepšinio rinktinėje, priklausančioje kaip tik Amerikos NCAA pirmajam divizionui.

Apie Puidą, o taip pat ir apie jo žmoną Dainorą, taip pat atstovaujančią to paties universiteto moterų rinktinę, plačiau aprašė Honolulu „Star-Bulletin“ dienraštis lapkričio 2 d. laidoje. Čia daug gražių žodžių pasakoma Nerijaus adresu, kuris iki šiol žaidė Weatherford kolegijoje Texas valstijoje ir ten gavo geriausiojo krepšinio žurnalisto „Junior College“ lygos žaidėjų tarpe.

Dienraštyje yra cituojami buvusio ir dabartinio Nerijaus trenerio pasisakymai, kuriais labai išgiriamas šis 24 metų vyras iš Kudirkos Naumiesčio. Tačiau pats lietuvis nelabai mėgsta būti geriausiu žaidėju, kad jis žaidime dar nėra parodęs tikrojo veido, nes dar „šlubuoja“ gynime. Nors rašoma, jog pernai, žaisdamas Texas, jis per rungtynes vidutiniškai pelnydavo 18,8 taškų.

Nepaisant, kad moterų krepšinis JAV-se nėra toks populiarus kaip vyrų, tiek pat vietos minėtame dienraštyje buvo paskirta ir Nerijaus naujai žmonai, kilusiai iš Šiaulių — Dainorai Umbrasaitė, su kuria jis susituokė praėjusią vasarą — liepos 10 d., kai jie baigė Weatherford kolegiją.

Rašoma, kad Dainora Lietuvoje krepšinį pradėjo žaisti penktame skyriuje, o vėliau lankė sporto gimnaziją. Ją baigusi, metus laiko atstovavo Lietuvos jaunių rinktinėi. Dai-

noros tėvai norėjo, kad ji lankytų muzikos pamokas ir tap-tų muzikos mokytoja.

Žaisdama centro puolėjos pozicijoje, ši 6 pedų 4 colių aukščio mergina, pernai Texas valstijos kolegijos komandoje vidutiniškai pelnydavo 18 taškų per rungtynes ir sugriebdavo 11,5 atšokusių kamuolių.

Dienraštyje sakoma, kad jos tėvai dabar lyg ir apsiprato su mintimi, jog jų dukrelė studijuoja ir žaidžia taip toli nuo Lietuvos. Tik jos motina kiek nerimauja, nes negali rasti Havajų žemėlapyje.

Čia taip pat minima, jog Nerijus ir Dainora kartu ke-liavo į Dallas, Texas valstijoje ir tas būtų buvę neįmanoma, jei Lietuva 1990-aisiais nebūtų atgavusi nepriklausomybės. „Jeigu Rusija būtų valdžiusi mūsų kraštą, aš niekada nebūčiau turėjusi galimybės atvykti Amerikon“, — taip sakė Dainora Honolulu „Star-Bulletin“ dienraščio korespondentui.

Tie rašiniai apie lietuvių Havajų dienraštyje pagarsino ne tik mūsų tautiečius, bet ir Lietuvos vardą, kadangi jis ten, kaip atrodo, retai nu-skamba. Dabar Dainora ir Nerijus Havajuose, be abejo, bus vieninteliai Lietuvos ambasadoriai.

Iškarpas iš Honolulu „Star-Bulletin“ dienraščio gavome buvusios Cicerio lietuvių teltinio gyventojos, tautinių šokių specialistės Bronės Jameikienės deka, kuri jau ilgesni laiką gyvena Honolulu mieste.

E. Šulaitis

BALSUKIT UŽ ARVYDA SABONĮ

Balsuokite už Arvydą Sabonį kaip už patį geriausią visų laikų Europos krepšininką! Tą galite padaryti „Interne-te“:

<http://www.eurobasket.com/links/poll1.htm>

SĖKMINGAS GOLFO TURNYRAS KALIFORNIJOJE

Los Angeles mieste vykusiu tradiciniu Kalifornijos Lietuvių dienų proga, š.m. spalio 1 d., Ketvirtosios atviros Kalifornijos Lietuvių golfo klubo varžybos vyko Encino-Balboa Golfo komplekso Balboa golfo laukuose. Ten pat, kur prieš 15 metų įvyko pirmasis Kalifornijos Lietuvių golfo klubo turnyras. Malonu buvo, kad Encino-Glen elektrinėje iškaboje iš tolo švietė didžiulėmis

Pabaltiečių teniso vyrų dvejetainio laimėtojai. Iš k.: Eugenijus Krikščionas ir kun. Aloyzas Volskis.

PABALTIEČIŲ TENISO TURNYRAS

Šio rudenio pradžioje, rugsėjo 4 ir 5 d., gražiam Wicher-tree Teniso klube, Columbus, Ohio, vyko Pabaltiečių teniso turnyras. Turnyrą organizavo Arturs Zageris, Amerikos Latvų sporto sąjungos teniso vadovas.

Turnyras buvo gerai išgar-sintas ir daug pastangų įdėta į jo ruošimą. Buvo labai geros sąlygos tenisininkams, tačiau, deja, buvo labai mažai dalyvių. Bendrai turnyre dalyvavo 14 žaidėjų: 3 moterys, 7 vyrai, dvi devynmetės mergaitės ir du berniukai — trylikos ir dešimties metų. Šiame turnyre lietuviams atstovavo Eugenijus, Diane ir Simonas Krikščionai, kun. Aloyzas Volskis, Algis Veliuona ir Jurgis Vodopalas. Visi kiti žaidėjai buvo latviai. Estų nebuvo nei vieno. Del mažo dalyvių skaičiaus turnyras buvo prarastas „Round Robin“ sistema, žaidžiant kiekvienas su kiekvieno. Turnyras buvo pradėtas dvejetainiais žaidimais ir po to tik vieneti. Tai labai atsiliepė vieneti žaidimo lygiui. Šis turnyras buvo kaip šeimos šventė, nes latvių Bedritis šeima iš New Jersey ir lietuvių Krikščionų šeima iš Toronto sudarė turnyro dalyvių pagrin-dą. Šiame turnyre nesimėtaukė aukšto lygio žaidimų. Geriausiai žaidėję moterų klasėje buvo latvė Viktorija Tomsons, kuri žaidžia įvairiose amerikiečių lygose, šiame

turnyre jokių varžovų neturėjo ir lengvai laimėjo visus savo žaidimus. Vyrų 50 m. ir vyresnių geriausiai pasirodė latvis Maurice Zeps, nors Jurgis Vodopalas suteikė jam gerą kovą. Vyrų, jaunesnių negu 50 m., kovėsi abu lietuviai, tai Eugenijus Krikščionas ir kun. Aloyzas Volskis. Abu laimėdami po vieną setą. Paskutiniame 12 taškų žaidime kun. Aloyzui Volskiui teko pergale.

Buvo gražu stebėti ir pačius jauniausius šio turnyro dalyvius, berniukas — Eric Bedritis ir Simoną Krikščioną, kurie kovojo dėl kiekvieno taško, žaisdami vienas prieš kitą, taip pat prieš vyrus, dalyvau-dami vyrų dvejetė, net ir miš-riame dvejetė žaisdami su savo motinomis.

Turnyrą baigus buvo su-ruožta vakarienių kiniečių restorane ir išdalintos taurės su kiekvieno dalyvio nuotrauka. Gaila, kad ne vieno lietuviu teniso žaidėjo nebuvo nei iš Clevelando, nei iš Čikagos, nors ir latvių Arturs Zageris ir lietuvių Eugenijus Krikščionas (teniso vadovai) daug pastan-gų įdėjo ragindami visus atvykti ir dalyvauti šiame turnyre. Sąlygos buvo tikrai labai geros ir kelionė, ir nuotolis nedidelis iš šių abiejų miestų.

Turnyrų rezultatai:
Vyrų vienetas: (50 m. ir jaunesni) pirmą vietą atiteko kun. Aloyzui Volskiui (Detroit), antrą vietą — Eugenijui Krikščionui (Toronto) 6-4, 5-7, 7-2 ir trečią vietą — Jurgiui Vodopalui (Washington).

Moterų vienetas: Pirmą vietą laimėjo latvė Viktorija Tomsons (New York), laimė-dama visus savo žaidimus; antrą vietą — Michele Bedritis (New Jersey), taip pat latvė;

klubą. Informacijai kreiptis į Larry K. Kaveckas /Ktronic, 1210 N. Orange Grove Ave., West Hollywood, CA 90046. Tel. 323-656-4843.

Šiaurės Amerikos lietuvių ir latvių sporto sąjungų lauko teniso vadovai. Iš k.: Eugenijus Krikščionas ir Arturs Zageris, rugsėjo 4 ir 5 d. Columbus, OH, suruošę Pabaltiečių teniso turnyrą. Nuotr. Elvyros Vodopalienės

trečią vietą — Diane Krikščionas (Toronto).

Vyrų vienetas (50 m. ir vyresnių): Pirmą vietą laimėjo latvis Maurice Zeps (Indianapolis), laimėdamas visus savo žaidimus; antrą vietą Jurgis Vodopalas ir trečią vietą latvis Gunars Ozols (New York).

Berniukų vienete buvo tik du. Pirmą vietą iškovojo latvis Eric Bedritis; antrą vietą teko Simonui Krikščionui.

Mergaičių vienete žaidė dvi sesutės; Kimberly Bedritis laimėjo prieš Hope Bedritis. Mergaičių žaidimas buvo dar labai silpnas.

Vyrų dvejetas (50 m. ir jaunesnių) pirmą vietą teko lietuviams — Eugenijui Krikščionui ir kun. Aloyzui Volskiui, kurie laimėjo visus žaidimus, antrą vietą laimėjo Algis Veliuona (Baltimore), žaisdamas su latviu Gunars Ozols. Trečia vietą — Jurgiui Vodopalui, kuris žaidė su latviu Edgar Bedritis.

Vyrų dvejetas (50 m. ir vyresnių) pirmą vietą laimėjo Algis Veliuona su latviu Maurice Zeps; antrą vietą — latviai Edgar Bedritis su Gunars Ozols 6-0, 6-1.

Moterų dvejetas: pirmą vietą laimėjo latvės Viktorija Tomsons ir Michele Bedritis; antrą vietą Diane Krikščionas žaidė su savo sūnum Simonu 6-0, 6-0.

Mišrus dvejetas: Pirmą vietą laimėjo Viktorija Tomsons ir kun. Aloyzas Volskis, laimėdami visus žaidimus; antrą vietą — Michele Bedritis ir Eric Bedritis; trečią vietą Diane Krikščionas ir Simonas Krikščionas.

Mišrus mergaičių ir vyrų dvejetas: laimėtojas tapo Hope Bedritis ir Arturs Zageris; antrą vietą — Kimberly Bedritis ir Roberts Bedritis.

Padėka tenka Amerikos Latvų sporto sąjungos teniso atstovui Arturui Zageriui, kuris šį teniso turnyrą organizavo ir tikima, kad kitais metais suvažiuos daugiau dalyvių į šį gražų ir patogų teniso klubą.

Elvyra Vodopalienė

LTOK PREZIDENTUI — TARPTAUTINIS PRIZAS „UŽ FAIR PLAY PLĖTRĄ“

Vilnius, spalio 25 d. (Elta). Tarptautinis „Fair Play“ (Kil-naus žaidimo) komitetas (CIPF) nusprendė apdovanoti Lietuvos tautinio olimpinio komiteto (LTOK) prezidentą Artūrą Povilūną specialiu pri-zu „Už Fair Play plėtrą“, kuris bus įteiktas iškilmingoje cere-monijoje lapkričio 20 dieną Stambule, praneša Elta.

Iškilnėse taip pat pakviesti dalyvauti Lietuvos „Fair Play“ komiteto prezidentas, Lietu-vos Kūno kultūros akademijos (LKKA) rektorius Kęstutis Miškinis ir generalinis sekre-torius, LTOK Programų direk-torius Algis Daumantas.

Apie tai pranešė CIPF gene-ralinis sekretorius Alenas Želė (Alain Geles). (Elta)

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Matindami pato ilaides, pakvitavimų už prenumeratą nesunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųdami laikraštį patyzime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$50.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$55.00	\$45.00
Tik šėštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užskant į Lietuvą:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliaru paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šėštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šėštadienio laida reguliaru paštu	\$55.00		

Vyriausia redaktorė — Danutė Rindokienė

Administratorius — Valentinas Krumpis

Moderatorius — Kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šėštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šėštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuotitra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

RANKOS LENKIMO VARŽYBOS

Šiaurės Amerikos Lietuvių rankos lenkymo pirmenybės rengiamos šėštadienį, lapkričio 2 dieną Čikagoje, Jauni-mo centro žemutinėje salėje, 5600 So. Claremont Ave. Dalyvių registracija prasidės 1 val. p.p. Varžybos — 2 val. p.p. Varžybas praveda LSK „Aidas“ ir LSK „Krantas“. Vyriausiasis varžybų teisėjas — Saulius Rakauskas.

Rankos lenkimo sportas spartiai populiarėja. Varžybos vykdomos dėšinė ir kaire ranka, vyrams ir moterims 4-se svorio ir 5-se amžiaus kategorijose. Sportininkai varžosi stovėdami prie specialaus rankos lenkimo sporto stalo. Viena ranka laikosi už specialios rankenėlės, kita (alkūnė atrėmus) rungtyniaujama. Laimi tas ar ta, kuris prispaudžia varžovo ranką prie baigmės pagalvėlės.

Visuomenė, o ypač jauni-mas, kviečiami dalyvauti šiose varžybose. Laukiami ir žiūrovai. Įėjimas laisvas. Varžybų metu veiks užkandžių ir atgavos baras.

Informacijai tel.: 773-247-2452, arba 773-863-8861.

Ptr.

LIETUVOS PROFESIONALŲ KREPŠINIO KOMANDOS Į AMERIKĄ

Kaip ir kiekvieną vėlyvą ru-denį, taip ir šiemet, į Ameriką atvyksta kelios Lietuvos profesionalių lygos komandos. Šį kartą į krepšinio tėvynę at-skrenda dvi prastesnės komandos — Alytaus „Alita“ ir Marijampolės „Kraitėnė“. Mu-sų žiniomis, Čikagoje ar arčiau jos nerungtyniaus. Viena varžysis Amerikos rytuose, o kita šio krašto pietvakariuose. Linkima mūsų krepšininkams geros sėkmės. Beje, mūsiškiai varžysis prieš JAV universitetų ar kolegijų komandas.

E.Š.

ČIKAGOS MARATONAS

Ir šiemet buvo surengtas Čikagos maratonas. Spalio 24 d. vykusiam maratone buvo parodytas naujas pasaulio rekordas. Jį pasiekė maratonu nugalėtojas Khalid Khannouchi, kuris daugiau negu 42-jų kilometrų nuotolį įveikė per 2 valandas, 5 minutes ir 42 sekundes. 27 metų amžiaus bėgikas iš Maroko 23 se-kundėmis pagerino brazilo Ronaldo da Costa pernai Berlyne parodytą laiką. Marokie-tis už pergalę gavo 65,000 do-lerių, o visą šimtą tūkstančių dar ir už rekordą. E.Š.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami abiejuose punktuose. Susitarimui (kalbėti angliskai)
Tel. 708-422-8280

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9625 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-6101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydymas
Kaltama lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-8985
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽIJOBA, M.D.
INDRE RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630) 527-0090
3825 Highland Ave.,
Tower 1, Suite 3 C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630) 435-0120

ŽYDRŪNAS ILGAUSKAS DAR NEŽAIDĖ IKISEZONINIŲ NBA RUNGTINIŲ

Besigydančias kairės kojos nykščio uždegimą, Žydrūnas Ilgauskas spalio 21 d., ketvirtadienį, nežaidė ir ketvirtųjų ikisezoninių NBA rungtynių Clevelando komandoje, kurioje „Cavaliers“ namuose 95:88 (19:23, 29:20, 24:14, 23:26) nugalėjo Vašingtono „Wizards“ krepšininkus.

Tai buvo trečioji Clevelando komandos pergalė ikisezoninėse varžybose. 14 taškų nugalėtojams pelnė Cedric Henderson, 13 — Jamel Thomas, po 12 — Andrew DeClercq ir Ryan Stack. Svečių komandoje sėkmingiausiai rungtyniavo Gerard King (15 tšk.), Chris Whitney (14), Juwan Howard ir Richard Hamilton (po 10).

(BNS)

LIETUVIAI PIRMI

Lietuvos sportinių šokių šokėjai — Eglė Visockaitė ir Marijus Germanavičius iš Vilniaus „Ratuto“ klubo tapo čempionais 32-se sportinių šokių varžybose Magdeburge. Lietuviai aplenkė dešimties šalių šokėjus.

(BNS)

Vilniuje, lapkričio 16 d. „Volkswagen“ centre, buvo pagerbtas šių metų Europos automobilių kroso čempionas Aurelijus Simaška, kuriam savaitgalį, Portugalijoje vykusiose iškilmėse, buvo įteikta nugalėtojo taurė. (Elta)

„WILLIAMS“ PALIKIMAS

BRONIUS NAINYS

Iš tikrųjų apie jį bus galima kalbėti tik po kelerių metų, kai paaiškės ir įslaptinti susitarimai, arba kai „Williams“ dėl kokių nors priežasčių iš Lietuvos pabėgs. Dabar galime panagrinėti tik šios JAV bendrovės sutarties su Lietuva palikimą, kuris irgi pakankamai rūpestį sukėlė ir dar gali sukelti.

Pirmiausia — žodelis kaip tik apie tuos įslaptintus susitarimus. Kodėl jie atsirado? „Mažeikių nafta“ yra valstybės, taigi jos pilietis — mokesčių mokėtojų turtas, ir kai kas nors su juo daroma, ypač kai jis parduodamas ir, kaip šiuo atveju, labai keistomis sąlygomis bei aplinkybėmis, argi pardavimo eiga galima slepti nuo savininko? Net buvęs ministras pirmininkas Paksas, žiniasklaidos paklaustas, kodėl iš tikrųjų jis nesutiko pasirašyti sutarties, atsakė, kad tai galėsių pasakyti tik po dvejų metų, kai pasibaigs paslapties laikotarpis. Ar tokie dalykai visuomenei priimtini? Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo aktą pasirašiusių klubo pirmininkas Zigmas Vaišvila raštu Seimui ir vyriausybei reikalauja viešai „Valstybės žiniose“, paskelbti sutartį su „Williams“ tekstus. Be abejo, tai turi būti išreikalaujama, nors paties Konstitucinio teismo pagalbos prireiktų.

Šalia sutarties, liko ir daugiau „Mažeikių naftą“ gaudančių paslapties. Ar iki šiol Lietuvos prokurorui Pėdnyčiai, o taip pat ir niekam kitam anksčiau, taip ir neikiu klausimas, kodėl šis žemės naftos valykla dirba nuostolingai, kaip kitos tokios įmonės gauna daug pelno? Juk ir žaliavomis pasaulis perpildytas, ir naftos gaminių paklausa pakanka. Kodėl Pėdnyčia tik dabar tuo klausimu susidomėjo? Kodėl buvęs ūkio ministras Vincas Babilius tik dabar pradėjo kalbėti apie kažkokios šešėlinės ekonomikos veiksmus, kuriais iš „Mažeikių naftos“ ir privočia rankas jo kadencijos laikotarpiu kasmet „nusiplaudavo“ nuo 250 milijonų iki pusės milijardo litų? Negi jis, tik kadenciją baigęs, apie tai sužinojo? O jeigu žinojo anksčiau, tai kodėl nieko nedarė tokiam suktavimui sustabdyti? Juk tokį valstybės pinigų švaistymą sustabdyti ir gamyklos darbą profesionaliai sutvarkyti, iš „Mažeikių naftos“ verslo gal ir pelno būtų

likę, ir įmonės, jau kaip pelningos, gal nebūtų reikėję „Williams“ dovanoti ir dar primokėti, bei jos pardavimą į tarptautines varžytines paleisti. Tikėkim, kad, staiga pakilęs „Mažeikių naftos“ reikalus tyrinėti, prokuroras ir ūkio ministeriją pasuks. O gal dar į kitas ministerijas, nes BNS lapkričio 3 d. pranešė, kad prezidentas Adamkus paprašė konservatorių vadovybės atkreipti dėmesį į spaudos straipsnius apie šios partijos nario Valstybės reformų ir savivaldybių ministro Sigito Kakčio praeitį. Medicinos gydytojas, buvęs Mažeikių meras, Kaktys buvo paskiausias derybų su „Williams International“ vadovas ir vienas iš trijų sutarties pasirašytojų.

Įtarimai apie suktavimus Mažeikiuose pasklido ir už Lietuvos ribų. „Williams International“ pasikvietė, suktavimų tyrinėjimo specialistai iš Didžiosios Britanijos rado mažiausiai septynis neteisėtus veiklos atvejus ir patarė pirklui atleisti neprofesionalius skyrių vadovus. Ir turbūt ne tik dėl profesionalumo stokos.

Apie ją prabilo, ir derybininkams priekaištaudamas, prezidentas Adamkus, nusistebėdamas, kad jie neturėjo pasiūlyti nei teisės, nei technologijos specialistų. Labai tiksliai pastaba. Bet kodėl prezidentas apie tai kalbėjo tik dabar? Kur jis buvo bent prieš penkis mėnesius, kartu su tada naujuoju, jo paties pasirinktu, ministru pirmininku, Seimo pirmininku, o kartais ir su visa saugumo taryba, derybų su „Williams“ eiga svarstydamas prezidentūroje, jo paties susikviestuose pasitarimuose?

Tik dėl tokio blaškymosi turbūt kilo ir visuomenės triukšmas, pasireiškęs net kraštutiniiais iššūkiais, ne per daug kultūringai minintais jį ir Seimo pirmininką. Pagal spaudos pranešimus, į mitingą prie Seimo, Mažvydo bibliotekos aikštėje, Arvydas Juozaitis atsinešė plytą. Iš karto lyg ir taikiesi sviesti į Seimo langus, tačiau nutarė perskelti pusiau ir vieną jos pusę nusiūsti Landsbergiui, kitą Adamkui.

Buvo ir rimtesnių suktavimų, gal pirmą kartą taip visuotinai subangavusių per visą Lietuvos nepriklausomybės dešimtmetį. Netikėtas ministro Pakso atsisakymas pasirašyti sutartį, šalia sukeltų didelių vėjų visuomenėje, su-

judino ir visas tris vyriausias valdžias. Atsistatydino prezidento patarėją, žinoma ekonomistė, laisvos rinkos žinovė Elena Leontjeva, aišku, ne be derybų su „Williams“ eigos įtakos. „Lietuvos rytas“ rašė ir apie prezidentūroje atiradusią įtampą, patarėjų nesutarimus. Pasikeitė ir Seimo vadovybė. Seimo pirmininko pavaduotojo pareigų atsisakė centrinių vadovs Romualdas Ozolas, o Centro sąjunga pasiskelbė Seime būsimą opozicijoje. Pasitraukė ir Seimo finansų komisijos pirmininkė Elvyra Kunėvičienė. Premjero ir dviejų ministrų atsistatydinimas, pagal Konstituciją, ir visus kitus ministrus palikęs tik laikinai, sukėlė abejones dėl jų tolimesnio likimo, o Pakso pasitraukimas iš konservatorių valdybos pirmininko pareigų sujaukė ir partinę politiką. Jo staigiai įgytu, net prezidentą gerokai pralenkusi, populiarumu visuomenėje susizavėję, liberalai, naujoji „Liaudies sąjunga“, Bobelis šoko su nauja politine žvaigžde derėtis, kartu su ja tikėdamiesi ir patys skaisčiau sušvisti. Vieni siūlo į jį partiją stoti, kiti — kartu naują partiją steigti, dar kiti — gal tik šalia jo stovėti ir taip ką nors laimėti.

Ryškiausiai pasirodė socialdemokratai: bet kokia kaina noredami „Mažeikių naftą“ išlaikyti valstybės nuosavybe, sugalvojo sau pagalbos ieškoti tautoje — pasiūlė referendumą. Jų paruoštas referendumo tekstas visuomenės klausytas apie tai kalbėjo tik dabar? Ar pritariate, kad Lietuvos Respublikos Seimas ir vyriausybė atsisako valstybės valdyti kontrolės ir sprendžiamosios galios reorganizuotoje akcijoje bendrovėje „Mažeikių nafta“? Bet kur čia logika? Juk „Mažeikių nafta“ iki šiol valstybei tik nuostolius darė.

Ar socialdemokratai tikrai nori, kad šis valstybei nuostolingą verslą, kurį mokesčių mokėtojai savo lita turėtų saugoti nuo bankroto, jie ir toliau išlaikytų? Juk kiekvienas verslininkas nuostolingą verslą nori atsikratyti. Žinoma, jie tekste sako „reorganizuotoje bendrovėje“, suprask — gal ir pelningoje, bet kas, kaip ir kada ją „reorganizuos“? Jeigu Lietuvos devynios valdžios per devynerius metus nesugebėjo įmonės „reorganizuoti“, mažai vilties, kad tai galėtų padaryti ir ši dešimtoji. Be to, kam valstybei nuosavas verslas iš viso reikalingas? O šiuo atveju dar ir naftos, kuris aplamai yra painus, kai kuriais atvejais — politizuotas. „Mažeikių nafta“ valstybė turėjo seniai atsikratyti, parduoti ir tik

ir jo gyventojus. Čia nuolat gyvena 115 žmonių, iš kurių 30 yra iš užsienio. Užsieniečiai moka po 600 dol. į mėnesį. Į tą užmokestį įeina visa priežiūra, maistas ir, reikalui esant, gydytojo bei medicininės pagalbos. Lietuvos gyventojai moka dalį savo pensijos.

Aprode pastatą. Čia yra trys aukštai, bet niekur nėra laip-

Paminint Lietuvos Šaulių sąjungos atkūrimo išveivijoje 45 m. sukaktį, Čikagoje spalio 23-24 d. vyko iškilmės, kuriose dalyvavo ir svečių iš toliau, net iš Lietuvos. Nuotraukoje: LSSI garbės vadas V. A. Mantautas, LSSI vadas M. Abarius ir Lietuvos karo atašė JAV bei Kanadoje majoras Kęstutis Žalys. Nuotr. Jono Tamulauičio

žiūrėti, kad ja besiverčianti privati bendrovė užtikrintų lietuviams darbo vietas ir sąžiningai mokėtų Lietuvai įstatymais nustatytus mokesčius. Tik, aišku, parduoti ne taip, kaip padaryta dabar, kai už „privatizavimą“ pusantro milijardo ar daugiau litų reikia primokėti.

Tad, gerbiami socialdemokratai, pamirškite tą referendumą ir sutaupykite Lietuvai bent dešimt milijonų litų.

Didelį jausmą sutartis paliko ir visuomenėje, ir jos „veidrodyje“ — spaudoje. Žymiai sustiprėjusi kritika prezidentui, šį kartą pakenkė jo populiarumui. Kyla nusiteikimas prieš valdžios dirbančius JAV lietuvių pensininkus. Daug košės užvarta ir konservatorių bei jų koalicijos su krikščionimis demokratais katilė, bet jų šio žaidimo tikras matuoklis bus ateinantieji rinkimai. Jeigu Kubiliaus vyriausybė valstybės reikalus pataisys, konservatorių balsas dar gali likti svarus.

Tačiau vargu, ar toks Lietuvos nusiteikimas daug lemia „Williams“ laikyseną. Bendrovės akcijos truputį pakilo. Reuters bendradarbiui Johnatan Leff bendrovės prezidentas John C. Baumgarner teigė, kad įsigytas verslas Lietuvoje „iki 2002 metų atneš jam apie 200 milijonų dol. pelno ir gal pavyks įminti pedą į Rusijos

alyvos verslą“. Apie kokius nors Lietuvos saugumo užtikrinimus jis nekalbėjo.

Sutarties palikimą gana kritiškai aptarė ir „Lietuvos aidas“ (1999.11.02):

„Tačiau, kad ir kokia komiška būtų susiklosčiusi padėtis, ji nežada nieko linksmo jos tiesioginiams dalyviams. Drastiški buvusio premjero Pakso veiksmai, nors ir padidino jo populiarumą visuomenėje, bet kartu neribotam laikui bloka ne tik bet kokias galimybes siekti partinės karjeros Tėvynės sąjungoje, bet ir ieškoti rimtų sąjungininkų už konservatorių partijos ribų, todėl jis, kaip politikas, turės viską pradėti nuo nulio. Siekdamas neatsilikti nuo savo politinio globotinio ir bet kokia kaina išlaikyti populiarumą visuomenėje, Valdas Adamkus rimtai rizikuoja patekti į Lietuvos istoriją ne kaip atsakingas ir besirūpinantis žmonių gerove prezidentas, bet veikiau kaip nenusipėjamas ir nesugebantis valdyti padeties politikas. O konservatoriai, patys užsi-programavę pralaimejimą būsimuosius Seimo rinkimuose, dabar bus priversti labai atsakingai iš naujo įvertinti savo vidaus partinę politiką — ant- raip kitą tūkstantmetį Lietuvai galės apseiti ir be jų paslaugų“.

ties, pamiškeje. Didelis, mendantis apaugęs aplinkinis plotas duoda daug privatumo ir sudaro brangios sanatorijos vaizdą. Šios institucijos kaimynystėje, skiriama ežeriuko ir miškelio yra arkivyskupo Audrio Bačkio rūpesturi ir šiais metais pradėjusi veikti, kunigų seminarija. Kunigų seminarijos rektorius — kunigas, aprode seminarija, labai gražią kopyčią. Viskas nauja ir labai modernu.

LKMS Laikinosios globos vaikų namai Vilniuje

Dalyvaujant viename, vaikų klausimams skirtame, Seimo ir JAV LB atstovų posėdyje, susitikau su Švietimo viceministre Gražina Paliokiene. Ji kvietė ir labai norėjo parodyti Lietuvos katalikų moterų sąjungos įsteigtus ir tvarkingus dvejus namus gatvės vaikams Vilniuje. Posėdžių pietų pertraukos metu mes išvažiavome tų namų pažūrėti.

Vieni namai, arba, geriau sakant, butas, yra Žirmūnuose. Čia gyvena per dešimt vai-

Atsivėrė plačios, žalios ganyklos

Danutė Bindokienė

Šios savaitės pirmadienį di-dieji Amerikos (be abejo, ir kitų kraštų) verslininkai turėjo kuo pasidžiaugti, nes Kinija pagaliau pasirašė sutartį, suteikiančią jai galimybę būti Pasaulinio verslo organizacijos lygiateise nare. Šios narystės Kinija siekė pastaruosius tryliką metų, tad ir Beidžingo vyriausybė buvo pasiekimu labai patenkinta.

Tai nemažas nekomunistinio pasaulio laimėjimas ir paliginti greita pažanga, prisimenant, kad prieš maždaug trisdešimt metų Kinija buvo griežtai atskirta nuo bet kokios užsienio, juo labiau vakariečių, įtakos ir visomis priemonėmis stengėsi savo uždaramą išsaugoti. Galbūt anuometiniai Kinijos valdovai nujaute, kad „trupučio laisvės“ sąvoka neegzistuoja. (Tai pora dešimtmečių vėliau galėjo patvirtinti ir Sovietų Sąjungos vadas Michail Gorbaciov, kuris tiek norėjo okupuotiems kraštams, tiek gyventojams patioje Rusijoje suteikti laisvesnio atokvėpio.) Kartą praverus plyšį laisvesnio oro srovei, niekas jau nebegali nurimti, kol galės juo kvėpuoti be jokių užvarų ir varžtų...

Bet jau visa tai praėityje. Nors dabartinis Kinijos prezidentas Jiang Zemin ir premjeras Zhu Rongji tebetvirtina, kad Beidžingo politika niekuomet nenukryps nuo komunistinės ideologijos, tačiau ir jie turi pripažinti, kad vis dėlto „nukrypimas“ jau įvykęs — Kinija nuo Mao laikų jau toli pažengusi demokratizavimo keliu. Argi galima tikėti, kad, plačiai atverus vartus užsienio prekybai, pramonei, turizmui, žmonės nores grįžti ir „senuosius laikus“? Vis tik ir Kinijoje pasigirsta bogštavi-mų, kad vakarietiškoji kultūra gali ilgai užgožti, arba bent gerokai atskiesti, seną kinietišką, ypač žinant jaunesniųjų kartų susižavėjimą viskuo, kas svetima (juk panaši problema labai ryški ir Lietuvoje, kur skubama pilnomis saujomis semti „vakarietiškumą“, net jeigu tuo pačiu metu tarp tikrų vertybių pasemia-mos ir šiukšlės).

Nepaisant numatomo pelno verslo bendrovėms ir galbūt individams, vadinamiesiems „konsultantams“, kurie skubės siūlyti Kinijai savo paslaugas, Vašingtonas tikisi atgauti tam tikrą prekybos pusiau-

svyrą, kuri šiuo metu kas savaitę Amerikai — atneša apie vieną milijardą dolerių nuostolių, išleidžiant daug daugiau Kinijos gaminių, negu Kinija paima iš JAV. Iki šiol visas Kinijos verslas ir pramonė buvo daugiausia valstybės kontroliuojama, nedaug vietos paliekant privačiai iniciatyvai. Manoma, kad po įstojimo į Pasaulinę prekybos organizaciją, ši padėtis iš pagrindų pasikeis.

Nereikia tebetis nuotaikų pakilimu, prisiminus, kad Kinija yra gyventojų skaičiumi gausiausia mūsų planetos valstybė (turinti 1.25 milijardo žmonių). Ne vien verslininkai, bet ir pramogų tiekejai — filmų, televizijos programų, muzikos įrašų ir pan. — gamintojai dairosi į plačias, žalias ganyklas, staiga atsivėrusias Didžiojo Slibino šalyje. Tarp tų vilčių rusena įsitikinimas, kad galbūt kiniečiai bus atsargūs su svetima nuosavybe, nes turės laikytis tų pačių tarptautinių nuostatų, kaip ir kitos, priklausančios Pasaulinei verslo organizacijai, valstybės. Pastaruoju metu ypač pagausėjo nelegalūs muzikos, įrašų, video juostų ir filmų pardirbėjimai, kuriais, nepaisydama nuosavybės teisių apsaugos, už daug pigesnę kainą Kinija užverčia pasaulio rinkas.

Kai verslininkai, pramonininkai ir valstybininkai skaičiuoja būsimas gerąsias pirmadienį pasirašytosios su Kinija sutarties pasekmes, labai atsargiai pro tuos džiugavimo epitetus pasigirsta klausimas: o kaip su žmogaus teisėmis? Kad Beidžingas kietai savo geležine sauja užgnaužia bet kokį demokratinį krustelėjimą, laisvo galvojimo, laisvos spaudos, komunikacijos reiškinį, visiems žinoma, juo labiau JAV prezidentui Clinton, kuris retkarčiais Kinijos vyriausybės pusėn pasiūnia švelnų perspėjimą ir jaučiasi „šventą žmogaus teisių apsaugos pareigą atlikti, nors tu ką“.

Bet ir žmogaus teisių pažeidimų grynėjai šiandien viltin-gai kalba, kad galbūt dabar kaip tik viskas pasikeis: Kinija neilgai išliks komunistinės diktatūros glebyje, kai ją iš laisvojo užsienio užplūs naujos idėjos, naujo gyvenimo patvydžiai. Dieve, duok...

ku. Vieni eina į mokyklą, kiti dar mokyklai per mazi. Tuos vaikus globoja, tvarko, prižiūri viena, tam reikalui pasamdyta, moteris — mama. Kaip vaikai atsiranda tuose namuose? Pamestus, apleistus ar iš namų išmestus vaikus ir tuos namus atsiima policija ar žmonės, radę juos gatvėje. Atvežti vaikai būna purvini, ap- tekę parazitais, šaštuoti. Tuose namuose jie nuoprausiami, ap-

tvarkomi, išgydomi. Tada ied-koma vaikų giminių ar kitų artimų žmonių, kad būtų gali-ma juos patalpinti į šeimas, į gerus namus.

G. Paliokienė pasakojo, kad per metus laiko per tuos namus pereina apie šimtas vaikų. Iki šiol visiems vaikams pasisekė surasti namus — šeimas ir nei vienas nereikėjo eiti į internatą.

(Bus daugiau)

Tremtinių namų kopyčioje su V. Cinausku ir tų namų gydytojais.

KELIONĖ LIETUVON

BIRUTĖ JASAITIENĖ

Nr.4

Tėsinys

Gerontologijos ir reabilitacijos centras

Daug Amerikos lietuvių žino arba yra girdę apie šį centrą. Tame centre gyvena 30 grįžusių į Lietuvą Amerikos lietuvių. Centras yra Vil-

niuje, Kalvarijų 223, telef. 777-929, 777-945, faksas: 777-745. Nuvažiavus į centrą pasi-tiko centro vedėja, gyd. Jadvyga Čeponienė. Pirmiausia nusivedė į savo raštinę, kur aiškino apie centro veiklą

Vytauto Landsbergio fondo įstaigoje — dvi vienos iš JAV „Naslaicių globos“ komiteto (B. Jasaitienė ir G. Liautaud) su fondo darbuotojomis ir Gražina Landsbergiene — trečioji iš kairės.

„NERINGOS“ STOVYKLAI 30 METŲ

Kai pirmąsyk buvau „Neringoje“, 29-to savo gimtadienio proga gavau juodą balioną su liūdnu užrašu „over the hill“... Nustebau tuo akibrokštu ir mintyse norečiau priešintis: ne, tikrai ne nuo kalniuko, nes kaip tik šių metų sulaukęs žmogus pradeda suvokti visą gyvenimo grožį ir dar entuziastingiau imasi veiklos! O dabar pabandykite palyginti žmogaus ir jį supančios aplinkos amžių... Ką reiškia 30 metų stovyklai, jos egzistavimui? Jei „Neringa“ prilygtume asmeniui, matytume, kiek daug jame įvairiausių minčių, kūrybinės ugnies, idėjų! Energija liejasi lyg lava iš ugnikalnio, trykšta lyg nuostabus vandens krioklys... Ir juo tolyn, tuo aukštesnį „kalną“ — prie neišsėkusių galų šaltinio, kai gausybė bendraminčių sukuria per trumpą laiką, atrodo, fiziškai neįmanomus kūrybinius projektus, juos įgyvendina ir, nebodami nuovargio, dainuoja, šoka prie laužų bei nuostabių švelnių, subtilių ir kūrybingai, be jokios prievartos, moko visus stovyklautojus lietuviškos, tikėjimo, grožio ir gerio pagindų.

Ta proga kalbinu ilgametius ir jaunus stovyklos vadovus bei paskutiniuosius šio Tūkstantmečio vasaros stovyklos „Neringoje“ stovyklautojus. Pateikiu šiuos klausimus:

1. Ką tau reiškia žodis „Neringa“?

2. Kada pirmąkart atvykai į šią stovyklą ir koks buvo pirmasis įspūdis?

3. Kokias programas labiausiai vertini? Gal galėtum paminti vieną įsimintiną dieną ar vakaro programą?

4. Su kokiais žmonėmis tau asocijuojasi „Neringa“?

5. Ko, tavo nuomone, trūksta šandieninei stovyklai?

6. Pabandyk išsivaizduoti „Neringą“ trečiame tūkstantmetyje.

7. Ko palinkėtum „Neringai“ ateityje?

Atsako Aldona Saiminienė iš E. Hartford, CT:

1. Šis žodis man primena nuostabių Lietuvos pajūrio vaizdus, švelnų jūros bangų ošimą, o šioje mūsų stovykloje — šilumą, sklandančią iš draugų, kurių turėjau ir tebeturiu tikrai daug.

2. Atvykau į „Neringos“ stovyklą praveisti rankdarbių pamokas 1972 m. Ir nuo pirmos dienos tapau visam laikui užburta gamtos ir vadovų draugystės.

3. Man labai patiko tavo, Rasa, surežisuotas spektaklis pagal Vinco Kudirkos kūrybą. Tai bent atgimsti iš naujo! (Ačiū, ponai Aldona, — R.E.).

4. Visų pamintė tiesiog neįmanoma, bet mintyse sukasi seselės Ignės išmintingumas ir įtaka mūsų jaunimui. Antra — seselė Jonė, su kuria glaudžiai ir smagiai dirbome, dailės pamokas.

5. Manau, kad dabartinei stovyklai trūksta daugiau vadovų, tokių, kurie būtų pasiruošę priimti visą atsakomybę už lietuviškumą, tradicijų išlaikymą, kurie darytų vaikams teigiamą įtaką. Jų yra, bet per mažai.

6. Ateitis?.. Kol stovykla turi tikslą, auklėja lietuvių jaunimą ir šeimas išsivijoje, ji išsilaikys. O kas po to — Dievo valia. Bet dar „Neringos“ misija nebaigta...

7. Linkiu „Neringai“ vis daugiau gerų žmonių — vadovų, kurie rūpintųsi jaunimu, gerbtų gamtą ir visą Dievo kūriniją.

Dėkojame Vytautui už atsakymus ir klausime kito ilgametio neringiečio Arūno Čiuberkiui iš New Yorko.

1. „Neringa“ man — tai gamtos ir žmogaus grožis.

2. Atvykau apie 1973 metus. Įspūdį paliko nuostabi kūrybingi, atviri, geri, darbštūs ir

nomės visokiausiomis idėjomis. Taip pat šilčiausi prisiminimai siejasi su Lile Kulbiene, Roma Krušinskiene, Arūnu Čiuberkiu ir kitais puikiais vadovais.

5. Manau, stovyklai šiandien trūksta didesnio meno namelio su lentynomis ir vėsintuvu.

6. Ateityje?.. jei bus tokių pasiūlytųjų jaunimo auklėjimui žmonių, kaip dabar, stovykla ir toliau gyvuos. Žinoma, turiu minty dabartinę „Neringos“ vadovę Danutę Grajauskaitę su jos padėjėjais.

7. Linkiu „Neringai“ sukviekti kuo daugiau jaunų vadovų, nes jie daro didelę įtaką jauniems stovyklautojams.

Į klausimus atsako ilgametis „Neringos“ vadovas, Vytautas Bazikas iš Bostono:

1. Žodis „Neringa“ man yra visų vasarų, kai vadovavau, prisiminimai. Sedėčiau ir rašyčiau tuos prisiminimus be galo, be krašto. Vaizdai atmintį iškyla lyg nuotraukos.

2. Atvykau 1982 m. vadovauti. Mane atvežė tėvai, ir aš truputį vėlavau. Prisimenu šurmulių, daug lakstančių vaikų, vadovus, žaidžiančius su jais futbolą... Labai spalvingas pirmasis įspūdis.

3. Įsiminiau pirmųjų savo prisiminimų vasarą. Tai — eileraščio „Uosis ir žmogus“ bei poemos „Anykščių šilėlis“ vaidinimai. Taip pat ilgą įsiminę vieną programą — „Kaimo diena“: ankstyvą rytą visus prižadino piemenukai, tuomet ėjom „kasti bulvių“ ir tik po to pusryčiauome (duoną su lašinukais)... Buvo labai tikroviška ir įdomu.

4. Labiausiai „Neringa“ man primena tuos vadovus, su kuriais vadovavau pirmosiomis savo vasaromis. Tai buvo nuostabi komanda: Arūnas Čiuberkis, Rūta Giedraitytė (Mikulionienė), Indrė Ardytė, Lidija Balčiūnaitė, Antanas Kulbis ir kiti.

5. Manau, kad dabartinei stovyklai trūksta daugiau vadovų, tokių, kurie būtų pasiruošę priimti visą atsakomybę už lietuviškumą, tradicijų išlaikymą, kurie darytų vaikams teigiamą įtaką. Jų yra, bet per mažai.

6. Ateitis?.. Kol stovykla turi tikslą, auklėja lietuvių jaunimą ir šeimas išsivijoje, ji išsilaikys. O kas po to — Dievo valia. Bet dar „Neringos“ misija nebaigta...

7. Linkiu „Neringai“ vis daugiau gerų žmonių — vadovų, kurie rūpintųsi jaunimu, gerbtų gamtą ir visą Dievo kūriniją.

Dėkojame Vytautui už atsakymus ir klausime kito ilgametio neringiečio Arūno Čiuberkiui iš New Yorko.

1. „Neringa“ man — tai gamtos ir žmogaus grožis.

2. Atvykau apie 1973 metus. Įspūdį paliko nuostabi kūrybingi, atviri, geri, darbštūs ir

nomės visokiausiomis idėjomis. Taip pat šilčiausi prisiminimai siejasi su Lile Kulbiene, Roma Krušinskiene, Arūnu Čiuberkiu ir kitais puikiais vadovais.

5. Manau, stovyklai šiandien trūksta didesnio meno namelio su lentynomis ir vėsintuvu.

6. Ateityje?.. jei bus tokių pasiūlytųjų jaunimo auklėjimui žmonių, kaip dabar, stovykla ir toliau gyvuos. Žinoma, turiu minty dabartinę „Neringos“ vadovę Danutę Grajauskaitę su jos padėjėjais.

7. Linkiu „Neringai“ sukviekti kuo daugiau jaunų vadovų, nes jie daro didelę įtaką jauniems stovyklautojams.

Į klausimus atsako ilgametis „Neringos“ vadovas, Vytautas Bazikas iš Bostono:

1. Žodis „Neringa“ man yra visų vasarų, kai vadovavau, prisiminimai. Sedėčiau ir rašyčiau tuos prisiminimus be galo, be krašto. Vaizdai atmintį iškyla lyg nuotraukos.

2. Atvykau 1982 m. vadovauti. Mane atvežė tėvai, ir aš truputį vėlavau. Prisimenu šurmulių, daug lakstančių vaikų, vadovus, žaidžiančius su jais futbolą... Labai spalvingas pirmasis įspūdis.

3. Įsiminiau pirmųjų savo prisiminimų vasarą. Tai — eileraščio „Uosis ir žmogus“ bei poemos „Anykščių šilėlis“ vaidinimai. Taip pat ilgą įsiminę vieną programą — „Kaimo diena“: ankstyvą rytą visus prižadino piemenukai, tuomet ėjom „kasti bulvių“ ir tik po to pusryčiauome (duoną su lašinukais)... Buvo labai tikroviška ir įdomu.

4. Labiausiai „Neringa“ man primena tuos vadovus, su kuriais vadovavau pirmosiomis savo vasaromis. Tai buvo nuostabi komanda: Arūnas Čiuberkis, Rūta Giedraitytė (Mikulionienė), Indrė Ardytė, Lidija Balčiūnaitė, Antanas Kulbis ir kiti.

5. Manau, kad dabartinei stovyklai trūksta daugiau vadovų, tokių, kurie būtų pasiruošę priimti visą atsakomybę už lietuviškumą, tradicijų išlaikymą, kurie darytų vaikams teigiamą įtaką. Jų yra, bet per mažai.

6. Ateitis?.. Kol stovykla turi tikslą, auklėja lietuvių jaunimą ir šeimas išsivijoje, ji išsilaikys. O kas po to — Dievo valia. Bet dar „Neringos“ misija nebaigta...

7. Linkiu „Neringai“ vis daugiau gerų žmonių — vadovų, kurie rūpintųsi jaunimu, gerbtų gamtą ir visą Dievo kūriniją.

Dėkojame Vytautui už atsakymus ir klausime kito ilgametio neringiečio Arūno Čiuberkiui iš New Yorko.

1. „Neringa“ man — tai gamtos ir žmogaus grožis.

2. Atvykau apie 1973 metus. Įspūdį paliko nuostabi kūrybingi, atviri, geri, darbštūs ir

nomės visokiausiomis idėjomis. Taip pat šilčiausi prisiminimai siejasi su Lile Kulbiene, Roma Krušinskiene, Arūnu Čiuberkiu ir kitais puikiais vadovais.

5. Manau, stovyklai šiandien trūksta didesnio meno namelio su lentynomis ir vėsintuvu.

6. Ateityje?.. jei bus tokių pasiūlytųjų jaunimo auklėjimui žmonių, kaip dabar, stovykla ir toliau gyvuos. Žinoma, turiu minty dabartinę „Neringos“ vadovę Danutę Grajauskaitę su jos padėjėjais.

7. Linkiu „Neringai“ sukviekti kuo daugiau jaunų vadovų, nes jie daro didelę įtaką jauniems stovyklautojams.

Į klausimus atsako ilgametis „Neringos“ vadovas, Vytautas Bazikas iš Bostono:

1. Žodis „Neringa“ man yra visų vasarų, kai vadovavau, prisiminimai. Sedėčiau ir rašyčiau tuos prisiminimus be galo, be krašto. Vaizdai atmintį iškyla lyg nuotraukos.

2. Atvykau 1982 m. vadovauti. Mane atvežė tėvai, ir aš truputį vėlavau. Prisimenu šurmulių, daug lakstančių vaikų, vadovus, žaidžiančius su jais futbolą... Labai spalvingas pirmasis įspūdis.

3. Įsiminiau pirmųjų savo prisiminimų vasarą. Tai — eileraščio „Uosis ir žmogus“ bei poemos „Anykščių šilėlis“ vaidinimai. Taip pat ilgą įsiminę vieną programą — „Kaimo diena“: ankstyvą rytą visus prižadino piemenukai, tuomet ėjom „kasti bulvių“ ir tik po to pusryčiauome (duoną su lašinukais)... Buvo labai tikroviška ir įdomu.

4. Labiausiai „Neringa“ man primena tuos vadovus, su kuriais vadovavau pirmosiomis savo vasaromis. Tai buvo nuostabi komanda: Arūnas Čiuberkis, Rūta Giedraitytė (Mikulionienė), Indrė Ardytė, Lidija Balčiūnaitė, Antanas Kulbis ir kiti.

5. Manau, kad dabartinei stovyklai trūksta daugiau vadovų, tokių, kurie būtų pasiruošę priimti visą atsakomybę už lietuviškumą, tradicijų išlaikymą, kurie darytų vaikams teigiamą įtaką. Jų yra, bet per mažai.

6. Ateitis?.. Kol stovykla turi tikslą, auklėja lietuvių jaunimą ir šeimas išsivijoje, ji išsilaikys. O kas po to — Dievo valia. Bet dar „Neringos“ misija nebaigta...

7. Linkiu „Neringai“ vis daugiau gerų žmonių — vadovų, kurie rūpintųsi jaunimu, gerbtų gamtą ir visą Dievo kūriniją.

Dėkojame Vytautui už atsakymus ir klausime kito ilgametio neringiečio Arūno Čiuberkiui iš New Yorko.

1. „Neringa“ man — tai gamtos ir žmogaus grožis.

2. Atvykau apie 1973 metus. Įspūdį paliko nuostabi kūrybingi, atviri, geri, darbštūs ir

nomės visokiausiomis idėjomis. Taip pat šilčiausi prisiminimai siejasi su Lile Kulbiene, Roma Krušinskiene, Arūnu Čiuberkiu ir kitais puikiais vadovais.

5. Manau, stovyklai šiandien trūksta didesnio meno namelio su lentynomis ir vėsintuvu.

6. Ateityje?.. jei bus tokių pasiūlytųjų jaunimo auklėjimui žmonių, kaip dabar, stovykla ir toliau gyvuos. Žinoma, turiu minty dabartinę „Neringos“ vadovę Danutę Grajauskaitę su jos padėjėjais.

7. Linkiu „Neringai“ sukviekti kuo daugiau jaunų vadovų, nes jie daro didelę įtaką jauniems stovyklautojams.

Į klausimus atsako ilgametis „Neringos“ vadovas, Vytautas Bazikas iš Bostono:

1. Žodis „Neringa“ man yra visų vasarų, kai vadovavau, prisiminimai. Sedėčiau ir rašyčiau tuos prisiminimus be galo, be krašto. Vaizdai atmintį iškyla lyg nuotraukos.

2. Atvykau 1982 m. vadovauti. Mane atvežė tėvai, ir aš truputį vėlavau. Prisimenu šurmulių, daug lakstančių vaikų, vadovus, žaidžiančius su jais futbolą... Labai spalvingas pirmasis įspūdis.

3. Įsiminiau pirmųjų savo prisiminimų vasarą. Tai — eileraščio „Uosis ir žmogus“ bei poemos „Anykščių šilėlis“ vaidinimai. Taip pat ilgą įsiminę vieną programą — „Kaimo diena“: ankstyvą rytą visus prižadino piemenukai, tuomet ėjom „kasti bulvių“ ir tik po to pusryčiauome (duoną su lašinukais)... Buvo labai tikroviška ir įdomu.

4. Labiausiai „Neringa“ man primena tuos vadovus, su kuriais vadovavau pirmosiomis savo vasaromis. Tai buvo nuostabi komanda: Arūnas Čiuberkis, Rūta Giedraitytė (Mikulionienė), Indrė Ardytė, Lidija Balčiūnaitė, Antanas Kulbis ir kiti.

5. Manau, kad dabartinei stovyklai trūksta daugiau vadovų, tokių, kurie būtų pasiruošę priimti visą atsakomybę už lietuviškumą, tradicijų išlaikymą, kurie darytų vaikams teigiamą įtaką. Jų yra, bet per mažai.

6. Ateitis?.. Kol stovykla turi tikslą, auklėja lietuvių jaunimą ir šeimas išsivijoje, ji išsilaikys. O kas po to — Dievo valia. Bet dar „Neringos“ misija nebaigta...

7. Linkiu „Neringai“ vis daugiau gerų žmonių — vadovų, kurie rūpintųsi jaunimu, gerbtų gamtą ir visą Dievo kūriniją.

Dėkojame Vytautui už atsakymus ir klausime kito ilgametio neringiečio Arūno Čiuberkiui iš New Yorko.

1. „Neringa“ man — tai gamtos ir žmogaus grožis.

2. Atvykau apie 1973 metus. Įspūdį paliko nuostabi kūrybingi, atviri, geri, darbštūs ir

nomės visokiausiomis idėjomis. Taip pat šilčiausi prisiminimai siejasi su Lile Kulbiene, Roma Krušinskiene, Arūnu Čiuberkiu ir kitais puikiais vadovais.

5. Manau, stovyklai šiandien trūksta didesnio meno namelio su lentynomis ir vėsintuvu.

6. Ateityje?.. jei bus tokių pasiūlytųjų jaunimo auklėjimui žmonių, kaip dabar, stovykla ir toliau gyvuos. Žinoma, turiu minty dabartinę „Neringos“ vadovę Danutę Grajauskaitę su jos padėjėjais.

7. Linkiu „Neringai“ sukviekti kuo daugiau jaunų vadovų, nes jie daro didelę įtaką jauniems stovyklautojams.

Į klausimus atsako ilgametis „Neringos“ vadovas, Vytautas Bazikas iš Bostono:

1. Žodis „Neringa“ man yra visų vasarų, kai vadovavau, prisiminimai. Sedėčiau ir rašyčiau tuos prisiminimus be galo, be krašto. Vaizdai atmintį iškyla lyg nuotraukos.

2. Atvykau 1982 m. vadovauti. Mane atvežė tėvai, ir aš truputį vėlavau. Prisimenu šurmulių, daug lakstančių vaikų, vadovus, žaidžiančius su jais futbolą... Labai spalvingas pirmasis įspūdis.

3. Įsiminiau pirmųjų savo prisiminimų vasarą. Tai — eileraščio „Uosis ir žmogus“ bei poemos „Anykščių šilėlis“ vaidinimai. Taip pat ilgą įsiminę vieną programą — „Kaimo diena“: ankstyvą rytą visus prižadino piemenukai, tuomet ėjom „kasti bulvių“ ir tik po to pusryčiauome (duoną su lašinukais)... Buvo labai tikroviška ir įdomu.

4. Labiausiai „Neringa“ man primena tuos vadovus, su kuriais vadovavau pirmosiomis savo vasaromis. Tai buvo nuostabi komanda: Arūnas Čiuberkis, Rūta Giedraitytė (Mikulionienė), Indrė Ardytė, Lidija Balčiūnaitė, Antanas Kulbis ir kiti.

5. Manau, kad dabartinei stovyklai trūksta daugiau vadovų, tokių, kurie būtų pasiruošę priimti visą atsakomybę už lietuviškumą, tradicijų išlaikymą, kurie darytų vaikams teigiamą įtaką. Jų yra, bet per mažai.

6. Ateitis?.. Kol stovykla turi tikslą, auklėja lietuvių jaunimą ir šeimas išsivijoje, ji išsilaikys. O kas po to — Dievo valia. Bet dar „Neringos“ misija nebaigta...

7. Linkiu „Neringai“ vis daugiau gerų žmonių — vadovų, kurie rūpintųsi jaunimu, gerbtų gamtą ir visą Dievo kūriniją.

Dėkojame Vytautui už atsakymus ir klausime kito ilgametio neringiečio Arūno Čiuberkiui iš New Yorko.

1. „Neringa“ man — tai gamtos ir žmogaus grožis.

2. Atvykau apie 1973 metus. Įspūdį paliko nuostabi kūrybingi, atviri, geri, darbštūs ir

nomės visokiausiomis idėjomis. Taip pat šilčiausi prisiminimai siejasi su Lile Kulbiene, Roma Krušinskiene, Arūnu Čiuberkiu ir kitais puikiais vadovais.

5. Manau, stovyklai šiandien trūksta didesnio meno namelio su lentynomis ir vėsintuvu.

6. Ateityje?.. jei bus tokių pasiūlytųjų jaunimo auklėjimui žmonių, kaip dabar, stovykla ir toliau gyvuos. Žinoma, turiu minty dabartinę „Neringos“ vadovę Danutę Grajauskaitę su jos padėjėjais.

7. Linkiu „Neringai“ sukviekti kuo daugiau jaunų vadovų, nes jie daro didelę įtaką jauniems stovyklautojams.

Į klausimus atsako ilgametis „Neringos“ vadovas, Vytautas Bazikas iš Bostono:

1. Žodis „Neringa“ man yra visų vasarų, kai vadovavau, prisiminimai. Sedėčiau ir rašyčiau tuos prisiminimus be galo, be krašto. Vaizdai atmintį iškyla lyg nuotraukos.

2. Atvykau 1982 m. vadovauti. Mane atvežė tėvai, ir aš truputį vėlavau. Prisimenu šurmulių, daug lakstančių vaikų, vadovus, žaidžiančius su jais futbolą... Labai spalvingas pirmasis įspūdis.

3. Įsiminiau pirmųjų savo prisiminimų vasarą. Tai — eileraščio „Uosis ir žmogus“ bei poemos „Anykščių šilėlis“ vaidinimai. Taip pat ilgą įsiminę vieną programą — „Kaimo diena“: ankstyvą rytą visus prižadino piemenukai, tuomet ėjom „kasti bulvių“ ir tik po to pusryčiauome (duoną su lašinukais)... Buvo labai tikroviška ir įdomu.

4. Labiausiai „Neringa“ man primena tuos vadovus, su kuriais vadovavau pirmosiomis savo vasaromis. Tai buvo nuostabi komanda: Arūnas Čiuberkis, Rūta Giedraitytė (Mikulionienė), Indrė Ardytė, Lidija Balčiūnaitė, Antanas Kulbis ir kiti.

5. Manau, kad dabartinei stovyklai trūksta daugiau vadovų, tokių, kurie būtų pasiruošę priimti visą atsakomybę už lietuviškumą, tradicijų išlaikymą, kurie darytų vaikams teigiamą įtaką. Jų yra, bet per mažai.

6. Ateitis?.. Kol stovykla turi tikslą, auklėja lietuvių jaunimą ir šeimas išsivijoje, ji išsilaikys. O kas po to — Dievo valia. Bet dar „Neringos“ misija nebaigta...

7. Linkiu „Neringai“ vis daugiau gerų žmonių — vadovų, kurie rūpintųsi jaunimu, gerbtų gamtą ir visą Dievo kūriniją.

Dėkojame Vytautui už atsakymus ir klausime kito ilgametio neringiečio Arūno Čiuberkiui iš New Yorko.

1. „Neringa“ man — tai gamtos ir žmogaus grožis.

2. Atvykau apie 1973 metus. Įspūdį paliko nuostabi kūrybingi, atviri, geri, darbštūs ir

nomės visokiausiomis idėjomis. Taip pat šilčiausi prisiminimai siejasi su Lile Kulbiene, Roma Krušinskiene, Arūnu Čiuberkiu ir kitais puikiais vadovais.

5. Manau, stovyklai šiandien trūksta didesnio meno namelio su lentynomis ir vėsintuvu.

6. Ateityje?.. jei bus tokių pasiūlytųjų jaunimo auklėjimui žmonių, kaip dabar, stovykla ir toliau gyvuos. Žinoma, turiu minty dabartinę „Neringos“ vadovę Danutę Grajauskaitę su jos padėjėjais.

7. Linkiu „Neringai“ sukviekti kuo daugiau jaunų vadovų, nes jie daro didelę įtaką jauniems stovyklautojams.

Į klausimus atsako ilgametis „Neringos“ vadovas, Vytautas Bazikas iš Bostono:

1. Žodis „Neringa“ man yra visų vasarų, kai vadovavau, prisiminimai. Sedėčiau ir rašyčiau tuos prisiminimus be galo, be krašto. Vaizdai atmintį iškyla lyg nuotraukos.

2. Atvykau 1982 m. vadovauti. Mane atvežė tėvai, ir aš truputį vėlavau. Prisimenu šurmulių, daug lakstančių vaikų, vadovus, žaidžiančius su jais futbolą... Labai spalvingas pirmasis įspūdis.

3. Įsiminiau pirmųjų savo prisiminimų vasarą. Tai — eileraščio „Uosis ir žmogus“ bei poemos „Anykščių šilėlis“ vaidinimai. Taip pat ilgą įsiminę vieną programą — „Kaimo diena“: ankstyvą rytą visus prižadino piemenukai, tuomet ėjom „kasti bulvių“ ir tik po to pusryčiauome (duoną su lašinukais)... Buvo labai tikroviška ir įdomu.

4. Labiausiai „Neringa“ man primena tuos vadovus, su kuriais vadovavau pirmosiomis savo vasaromis. Tai buvo nuostabi komanda: Arūnas Čiuberkis, Rūta Giedraitytė (Mikulionienė), Indrė Ardytė, Lidija Balčiūnaitė, Antanas Kulbis ir kiti.

5. Manau, kad dabartinei stovyklai trūksta daugiau vadovų, tokių, kurie būtų pasiruošę priimti visą atsakomybę už lietuviškumą, tradicijų išlaikymą, kurie darytų vaikams teigiamą įtaką. Jų yra, bet per mažai.

6. Ateitis?.. Kol stovykla turi tikslą, auklėja lietuvių jaunimą ir šeimas išsivijoje, ji išsilaikys. O kas po to — Dievo valia. Bet dar „Neringos“ misija nebaigta...

7. Linkiu „Neringai“ vis daugiau gerų žmonių — vadovų, kurie rūpintųsi jaunimu, gerbtų gamtą ir visą Dievo kūriniją.

Dėkojame Vytautui už atsakymus ir klausime kito ilgametio neringiečio Arūno Čiuberkiui iš New Yorko.

1. „Neringa“ man — tai gamtos ir žmogaus grožis.

2. Atvykau apie 1973 metus. Įspūdį paliko nuostabi kūrybingi, atviri, geri, darbštūs ir

nomės visokiausiomis idėjomis. Taip pat šilčiausi prisiminimai siejasi su Lile Kulbiene, Roma Krušinskiene, Arūnu Čiuberkiu ir kitais puikiais vadovais.

5. Manau, stovyklai šiandien trūksta didesnio meno namelio su lentynomis ir vėsintuvu.

6. Ateityje?.. jei bus tokių pasiūlytųjų jaunimo auklėjimui žmonių, kaip dabar, stovykla ir toliau gyvuos. Žinoma, turiu minty dabartinę „Neringos“ vadovę Danutę Grajauskaitę su jos padėjėjais.

7. Linkiu „Neringai“ sukviekti kuo daugiau jaunų vadovų, nes jie daro didelę įtaką jauniems stovyklautojams.

Į klausimus atsako ilgametis „Neringos“ vadovas, Vytautas Bazikas iš Bostono:

1. Žodis „Neringa“ man yra visų vasarų, kai vadovavau, prisiminimai. Sedėčiau ir rašyčiau tuos prisiminimus be galo, be krašto. Vaizdai atmintį iškyla lyg nuotraukos.

PREZ. ANTANAS SMETONA (III)

Jo gyvenimo ir veiklos bruožai

JUOZAS ŽYGAS

Nuo 1925 m. pradžios A. Smetona pradėjo politiškai veikti ne tik spaudoje, bet ir su paskaitomis važinėdamas po provinciją. Jo paskaitos sutraukdavo daug klausytojų. Didejant visuomenėje A. Smetonos įtakai, įžulėjo ir jo politiniai priešai. 1925 m. vasarą dailės parodoje Juozas Gabrys-Parsaitis lazda apdaužė skulptoriaus Antano Aleksandrovičiaus sukurto A. Smetonos biustą. Šį vandališką žygį spauda visuotinai ir griežtai pasmerkė.

Prieš 50 metų inž. Petras Vileišis, tuomet Petrapilio universiteto studentas, mokslo draugų padedamas, pradėjo leisti rankraštinių laikraštelių „Kalvis — Melagis“. Ta proga rašytoja Ona Pleirytė-Puidienė, lietuvių literatūroje plačiau žinoma Vaidilutės slapyvardžiu, didelę inž. Petro Vileišio gerbėją ir artima šeimos bičiulę, sumanė suruošti Atminimų vakarą, sukviesdama į jį kai kuriuos žymiuosius kultūrininkus bei politikus, savo veikla artimus suakutvininkui. Tai buvo pirmasis Atminimų vakaro tikslas, savo paskirtimi grynai kultūrinis. Vakaro būta ir antrinio, būtent, politinio, kuris taip pat buvo svarbus.

Pleirytė-Puidienė, turėdama bičiulių kone visose politinėse srovėse, tuo inž. Petriui Vileišiui pagerbti pobūviu mėgino telkti liberalus, kurie galėtų sudaryti liberalinį frontą prieš tuomet vyravusį klerikalinį frontą, kurį sudarė krikščionių demokratų blokas. Šis antrasis tikslas daugiausia lėmė, svečius parenkant į Atminimų vakarą, kuris įvyko 1925 m. lapkričio 17 d. Puidų bute. Tame pagerbime dalyvavo daug kultūrininkų ir to meto politinės veiklos žmonių.

Po vakarienes Vileišiai ir dar keletas žmonių išėjo namo. Čia ir prasidėjo antroji šio pobūvio dalis — kalbos politinėmis temomis, ir jos truko ligi paryčio. Pirmasis pradėjo kalbėti Antanas Smetona. Gražiai ir stilingai dėstydamas savo mintis, bet tik užuominomis atėdamas prie pagrindinės temos, kuri buvo jautri.

— Aš kalbu čia ne taip kaip socialdemokratas, bet kaip lietuvis ir ponios Puidienės svečtas, tai perspėju ir tikiu būsiu suprastas, — po A. Smetonos kalbėjo Kipras Bielinis. — Niekienu neigiamas, nes aš nežinau, kad einu į politinį susirinkimą, vis tiek galiu pasakyti, kad Socialdemokratų partija, kaip partija, neis į tokį bloką, bet toks blokas privers ir socialdemokratų solidarai elgtis, solidarai veikti prieš poziciją. O tą bloką turi sudaryti liaudininkai su tautininkais, juoba, kad ir būsimieji rinkimai už pečių. Pasak O. Puidienės, Kipro Bielinio atvirumas padarėsinęs ir Mykolą Slezevičių, kuris nepaprastai nuoširdžiai pripažinęs savo partijos buvusias klaidas ir netakingumą tautininkų atžvilgiu.

— Ką čia besilepti, kas buvo negero. Buvo daug klaidų, kurios kėlė nesantaiską, bet nūn visų liūdnu mūsų tėvynės politinių įvykių akivaizdoje turėtume užmiršti asmeninius bei partinius vaidus ir atvirom širdim stoti į naują darbą, — baigė savo kalbą M. Slezevičius. Tai buvęs rankos patiesimas A. Smetonai, liaudininkų nusilenkimas pasipūtusiems tautininkams. Gražus ir kilnus buvęs Slezevičiaus gestas, ir A. Smetona jį priėmęs atviriau ir tiksliau reizimuodamas savo ir savo partijos

mintis bei nusistatymus.

Tai buvo Lietuvių tautininkų sąjungos su Lietuvos Valstiečių liaudininkų sąjungos susiblokavimo užuomazga. Skaitant šiuos užrašus ir anų laikų veikėjų pasisakymus, galime susipažinti, kaip vystėsi politinės partijos ir jų savitarpio ryšiai. Vis tik, atrodo, kad anais laikais, buvo gal kiek daugiau tolerancijos ir kitaip galvojančiams. Be to, gal buvo daugiau dėmesio kreipiamas valstybiniais, o ne partiniams ar asmeniškiesiems reikalams. Tokia nuomonė susidaro, vartant istorijos lapus.

Tautininkų sąjunga, susiblokavusi su valstietiais liaudininkais, į trečiąjį Seimą pravedė tris savo atstovus (A. Smetoną, prof. A. Voldemarą ir kun. Vladą Mironą), o ūkininkų partija — du (Joną Aleksą ir Rapolą Skipitį). Trečiojo Seimo rinkimuose krikščionių demokratų blokas skaudžiai pralaimėjo: iš 85 Seimo narių begavo tik 30 (antrajame Seime iš 78 narių turėjo 40).

Trečiojo Seimo partinė sudėtis buvo labai paini, nes nė viena iš trijų didžiųjų partijų Seime neturėjo absoliučios daugumos, o koalicijos sudarymas buvo dar painesnis. Paprastai koaliciją sudaryti parlamente imasi partija, turinti daugiausia narių. Toks buvo krikščionių demokratų blokas, tačiau jis imtis koalicijos sudaryti negalėjo, nes rinkimus buvo pralaimėjęs, o, be to, su krikščionių demokratų bloku nebūtų į koaliciją įėjusios kairiosios partijos. Tad koaliciją sudaryti ėmėsi antroji savo didumo partija — valstietiai liaudininkai, ir ją sudarė su socialdemokratais (čia ir buvo tos koalicijos nelaimė, nes socialdemokratams, kaip teigė Steponas Kairys, nuo marksistų tesiskyrė tik taktika). Tai buvo matyti ir iš socialdemokratų konferencijos, vykusios 1926 m. birželio 3 d. Kaune nutarimų: a. dėti visas galimas pastangas senajam režimui likviduoti; b. atstatyti ir įgyvendinti Lietuvoje demokratinę tvarką.

Susitarę su socialdemokratais, valstietiai liaudininkai pirmiausia tarėsi su Trečiojo Seimo rinkimų bloko partneriais — Tautininkų sąjungos ir ūkininkų partijos atstovais. Pasitarimuose tautininkų atstovai laikėsi kietai, statydami per didelius reikalavimus: A. Smetona atmetė jam siūlomą valstybės kontrolieriaus vietą, o prof. A. Voldemaras reikalavo užsienio reikalų ministro vietos, nes buvo įsitikinęs, kad Lietuvoj tik jis vienas yra tinkamiausias užsienio reikalų ministras. Nesutikę, kad Lietuvoj tik jis vienas yra tinkamiausias užsienio reikalų ministras. Nesutikę, kad Lietuvoj tik jis vienas yra tinkamiausias užsienio reikalų ministras. Nesutikę, kad Lietuvoj tik jis vienas yra tinkamiausias užsienio reikalų ministras.

Susitarę su mažumomis, 1926 m. birželio 8 d. Respublikos prezidentu buvo išrinktas dr. Kazys Grinius, žymus valstiečių liaudininkų žmogus, žymus spaudos draudimo laikų veikėjas, didis patriotas, demokratas tikra to žodžio prasme, jau turįs nemažą valstybininko patyrimą. Jis pavadė ministrų kabinetą sudaryti Valstiečių Liaudininkų sąjungos vadui adv. Mykolui Slezevičiui, jau kelis sykius buvusiam ministru pirmininku. 1926 m. birželio 14 d. buvo sudarytas ministrų kabinetas, kuris birželio 15 d. buvo pa-

grindus. Kairieji, laimėję Seimo rinkimus, tautos bei valstybės vairo, ne palaipiniui, bet šuoliais suko kairėn. Tai buvo viena didžiausių jų klaidų. Naikindama pilietines laisves, varžantį karo stovį, kairiųjų koalicija stengėsi laimėti plačių masių simpatijas ir tuo sau laiduoti jį paramą ateities rinkimuose. Taip elgdami, nenumatė, kad toms laisvėms daugiausia pasinaudodami priešvalstybiniai gaivalai, kompromituodami pačią koaliciją ir griaudami valstybės pagrindus.

Nukrito paskutiniai lapai. Nuotr. A. Grigaičio

LAIŠKAI IR NUOMONĖS

NESUPRANTAMAS „LIETUVOS AIDO“ ELGESYS

Šių metų vasarą, būdamas Vilniuje rugpjūčio mėn., lankiausi „Lietuvos aidą“ redakcijoje. Ten su vyr. redaktorium Rimantu Varnausku aptarėme dienraščio leidybos sunkumus bei jo platinimo problemas vėluojant dienraščio savitainėms siuntoms į JAV.

Dėl didelių skolų „Lietuvos aidą“ leidybai atsidūręs netoli bankroto ribos, dar 1998 metais pranešiau bendrovės direktorei Linai Belevičienei, jog dalį prenumeratos lėšų laikysiu „Lietuvos aidą“ sąskaitoje

tvirtintas valstybės prezidento. Ministras pirm. sau prisiėdė dar dvi ministerijas. Visų ministrų pavardžių neminėsiu, išskyrus švietimo ministrą — prof. Vincą Čepinskį, kuris per trumpą laikotarpį, spėjo įsteigti 26 lenkiškas mokyklas, tuo sukeldamas didelį lietuvių pasipiktinimą.

Kad ir gabus bei patyręs buvo M. Slezevičius, tačiau, būdamas ministru pirmininku ir dar turėdamas dvi ministerijas, visko gerai aprėpti negalėjo ir valstybės vairo savo rankose laikė silpnai. Rapolą Skipitį teigimu, „šio kabineto valdžia gal buvo pati silpniausia per visą nepriklausomybės laikotarpį“. Valdžią daugiausia silpnino netikusi koalicija, būtent, valstiečių liaudininkų su socialdemokratais. Šios partinės sudėties Seime tebuvo galima tik vienintelė koalicija — tai valstiečių liaudininkų su krikščionių demokratų bloku. Tačiau valstietiai liaudininkai su socialdemokratais sudarė koaliciją, norėdami palaukti krikščionių demokratų įtaką krašte. Tas jų partinių interesų statymas aukščiau valstybinių ir privedė prie seiminės santvarkos žlugimo.

Socialdemokratams valstietius liaudininkus laikė buržuazine partija, ir jiedvi teįjungė tik klerikalizmo neapykanta. Tad socialdemokratams sutiko sudaryti koaliciją tik laikinai, kol bus šiešis mėnesius, kol bus Lietuvoje sužlugdytas klerikalizmas, atstovaujamas krikščionių demokratų bloko. Tai, be abejoj, buvo labai problematiškas dalykas. Be to, tai buvo labiau ideologinio, negu politinio pobūdžio kova, visam kraštui žalinga.

Kairieji, laimėję Seimo rinkimus, tautos bei valstybės vairo, ne palaipiniui, bet šuoliais suko kairėn. Tai buvo viena didžiausių jų klaidų. Naikindama pilietines laisves, varžantį karo stovį, kairiųjų koalicija stengėsi laimėti plačių masių simpatijas ir tuo sau laiduoti jį paramą ateities rinkimuose. Taip elgdami, nenumatė, kad toms laisvėms daugiausia pasinaudodami priešvalstybiniai gaivalai, kompromituodami pačią koaliciją ir griaudami valstybės pagrindus.

Čikagoje, kad, dienraščiu stojus, bent dalį prenumeratos mokesčio galėčiau grąžinti prenumeratoriams ir nebūčiau pakaltintas, kaip igaliotinis, dėl pinigų negrąžinimo. Tas atsitiko „Gimtojo krašto“ platintojui Čikagoje, laikraščiu sustojus metų pradžioje ir prenumeratoriams nesugrąžinus 75 proc. metinės prenumeratos.

Vilniuje pokalbio metu su „L.A.“ vyr. redaktorium paaiškėjo, kad JAV prenumeratorių skaičiui nukritus iki 108 (1993 m. buvo per 400), JAV igaliotinio pareigos nebereikalingos. Sugrįžus iš Vilniaus, 1999 m. rugpjūčio 20 d. atėjo laiškas (faksu) iš „Lietuvos aidą“ bendrovės direktoriaus A. Patamsio, prašant kuo greičiau pervesti visus, iš prenumeratorių surinktus, pinigus į „Lietuvos aidą“ sąskaitą Vilniaus banke. Tą atlikau, 1999.08.26 pervesdamas visus 5,510.31 dol. sąskaitoje esančius pinigus į Vilniaus banką, uždaranč „Lietuvos aidą“ sąskaitą Čikagoje. Tuo metu atėjo ir naujas „Lietuvos aidą“ prenumeratorų kainoraštis, metinę prenumeratorų pakeliant daugiau negu dvigubai. Kai „Lietuvos aidą“ metinė prenumeratorų pašoka nuo 170 dolerių iki 360 dolerių, pasidarė visai aišku, kad JAV igaliotinio pareigos nebereikalingos, todėl 1999.08.20 faksu pasiunčiau pareiškimą bendrovės direktoriui Algimantui Patamsiui, kad nuo 1999.09.01 pasitraukiu iš „Lietuvos aidą“ JAV igaliotinio pareigų. Jokio atsakymo, ar padėkos už beveik 8 metų darbą nesulaukiau.

Mano, kaip igaliotinio, pavardė „L.A.“ redakcijos skiltyje tęsėsi iki 1999.09.26. Ją prašiau išbraukti. Ar išbraukė, nežinau. Atsakymo negavau ir nutūko „L.A.“ gavimas. Paskutinė „Lietuvos aidą“ 1999.09.26 laida buvo gauta rugsėjo mėn. gale. Po to iki šiol „Lietuvos aidą“ nėra gautas JAV ir Kanadoje, nors daugumos prenumeratoras apmokėtos iki šių metų galo, 2000 m. sausio 31 d., o Adeles Vaitiekūnas — net iki 2000.08.15.

Iš Interneto žinome, kad „Lietuvos aidą“ yra leidžiamas. Kodėl jo nebegauna prenumeratorai? Kodėl „Lietuvos aidą“ neatsako į JAV-Kanados prenumeratorių laiškus paštu, faksu ir e-mail? Kodėl taip ignoruojami užsienio lietuviai?

Toks „Lietuvos aidą“ leidybų elgesys griauia bet kokią pasitikėjimą dienraščiu, jo administracija, jo finansine atsakomybe. Tuo yra tamsas tamsus šešėlis ir kitai Lietuvos spaudai.

Bronius Juodelis
Buvęs „Lietuvos aidą“ igaliotinis JAV

PADEKA

Nuoširdžiai dėkoju Laimai Žlobieniui už pastabas „Drauge“ (199.11.12) apie mano rašinius, spausdinamus šiame dienraštyje. Taip pat dėkoju ir visiems kitiems, kad tokiu būdu tarp mūsų mezgasi ryšys, svarstant bei aptariant jautrius, mums visiems rūpimus, Lietuvos reikalus.

Bronius Nainys
Lemont, IL

MATEMATIKAI PADEKITE!

Ir laikraščiu straipsniuose, ir radijo bei TV skelbimuose vis dažniau ir dažniau pasigirsta tvirtinimai, kad su duktstantaisiais metais pradesime naują, dvidešimt pirmąjį šimtmetį, pradesime trečiąjį tūkstantmetį. Ir taip jau pakanka gąsdinimų, kas atsitiks pradėjus Y2K.

Niekad nebuvau matematikas, bet ligi dviejų tūkstančių suskaitau; jei reikėtų, gal ir ligi trijų tūkstančių suskaityčiau. Juk taip paprasta. Skaičiuoti pradėdame vienu, baigiam nuliui, jei, kaip sakoma, nori gauti apvalų skaičių. Bet be vieno ir dešimties dar nėra dešimt. Be 1 ir 99 nebus 100; be 1 ir 1999 nebus 2000. Taigi prie 1999 metų pridėkime 1 metus ir gausime 2000 metus, taigi baigsime, skaitant šimtmečiais, dvidešimtąjį šimtmetį, o skaitant tūkstantmečiais — antrąjį tūkstantmetį. Argi tai nėra paprasta? Pirmą laiką dvidešimtąjį amžių, pirmą pervesti visus, iš prenumeratorių surinktus, pinigus į „Lietuvos aidą“ sąskaitą Vilniaus banke. Tą atlikau, 1999.08.26 pervesdamas visus 5,510.31 dol. sąskaitoje esančius pinigus į Vilniaus banką, uždaranč „Lietuvos aidą“ sąskaitą Čikagoje. Tuo metu atėjo ir naujas „Lietuvos aidą“ prenumeratorų kainoraštis, metinę prenumeratorų pakeliant daugiau negu dvigubai. Kai „Lietuvos aidą“ metinė prenumeratorų pašoka nuo 170 dolerių iki 360 dolerių, pasidarė visai aišku, kad JAV igaliotinio pareigos nebereikalingos, todėl 1999.08.20 faksu pasiunčiau pareiškimą bendrovės direktoriui Algimantui Patamsiui, kad nuo 1999.09.01 pasitraukiu iš „Lietuvos aidą“ JAV igaliotinio pareigų. Jokio atsakymo, ar padėkos už beveik 8 metų darbą nesulaukiau.

Juozas Masilionis
Chicago, IL

BRANGINKIME SPAUDOS LAISVĘ

Skaitant Petro Palio laišką „Drauge“ pavadintą „Laikas pažaboti“, kyla klausimas, ar norima grįžti prie diktatorių laikų, kada spauda ir žmonių pasisakymai buvo užgnaužiami? Pagyręs vyr. „Draugo“ redaktore Danutę Bindokienę už kvietimą bendradarbiauti, bet tuojau pataria, kad reikėtų padaryti išvėją dėl rašinių pasikartojimo, „uždėk apynasrį“. Gal ir Petras Palys gerai žino, kad rašinių laišku pateikimas į laikraštį priklausia nuo redaktorių. Jeigu redaktoriaus matys, kad straipsnis jo laikraščiui netinka, nespausdins.

Taip pat reikia atminti, kad turime keletą laikraščių, kurie spausdinami įvairiose vietovėse ir ne visi prenumeratoriai visus laikraščius, todėl sužinoti, kokia veikla yra kitur, nieko nėra blogo, jeigu autorius nori pasidalinti ir su kitų vietovių laikraščiais.

Palikim „pažabojimą“ ir „spaudos vėžio“ gydymą patiem laikraščiu redaktoriams. Jie yra pakankamai supažinę su spaudos darbais ir gerai nusimano, ką dėti ir ko nedėti, o Petras Palys tegu neskaito, jeigu mato pasikartojimą — sutauyps laiką.

Antanas Pauzuolis
Chicago, IL

• Kai purvą bendri kiurais batais, niekaip neįrodysi, kad dažnai plauni kojas.

DRAUGAS, 1999 m. lapkričio 19 d., penktadienis

5

A. † A. FELICIJA SAVRIMAVIČIŪTĖ MAČIULIENĖ

Mūsų brangi Mama, Močiutė ir Sesuo mirė sulaukusi 77 metų 1999 m. lapkričio 16 d. 9 val. vakaro Šv. Juozapo ligoninėje po sunkios vėžio ligos.

Gyveno Čikagoje, Brighton Parko apylinkėje, veliau Lemont, IL.

Gimė Lietuvoje, Panevėžyje. Amerikoje išgyveno 50 metų.

Nuliūdę liko: brolis Julius Savrimas su žmona Virginija; sūnus Rikardas, marti Gina ir jų vaikai Jonas ir Olivija; sūnus Robertas, marti Susan ir jos mama Beatritė Šemetulskienė; duktė Gailė, žentas Ralph Varnum ir jų vaikai Ben, Peter ir Jonas. Taip pat gimines Amerikoje ir Lietuvoje.

Velionė dirbo Šv. Antano ligoninėje 39 metus laboratorijos technike.

A. a. Felicija pašarvota penktadienį, lapkričio 19 d. nuo 2 iki 9 v.v. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (arti Derby Rd.). Religinės apeigos 6:30 val. vakaro.

Šeštadienį, lapkričio 20 d. iš laidojimo namų Velionė 10 val. ryto bus atlydėta į Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos bažnyčią, kurioje 10:30 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jos sielą. Po Mišių laidojimas privatus. Vietoje gėlių prašoma aukoti Panevėžio našlaičių globos namams.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šv. Mišiose.

Nuliūdę: sūnus, duktė, brolis su šeimomis ir kiti gimines.

Laidotuvių direkt. Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600.

A. † A. Sesuo M. MARCELLA PIKIELIS, SSC

Mūsų mylima Seselė mirė 1999 m. lapkričio 17 d., sulaukusi 90 metų.

Į vienuolyną įstojo iš Dievo Apvaizdos parapijos Čikagoje ir įžaduose išgyveno 68 metus.

Pasiliko nuliūdę Šv. Kazimiero seserys ir artimieji gimines: sesuo Mrs. Elvira Arnold, gyv. Brandon, FL, pusseserė Ms. Tillie Butchas, gyv. Willow Springs, IL, bei gimines Lietuvoje.

Velionė pašarvota Šv. Kazimiero vienuolyne, 2601 W. Marquette Rd., Chicago, sekmadienį, lapkričio 21 d. 1 val. p.p. Atsisveikinimas 7 val. vakaro.

Laidotuvių šv. Mišios pirmadienį, lapkričio 22 d. 9:30 val. ryto vienuolyno koplyčioje. Po šv. Mišių a. a. Seselė Marcella bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Prašome dalyvauti laidotuvių Mišiose ir pasimelsti už Seselės sielą.

Šv. Kazimiero Seserys ir a. a. Marcellos gimines.

Laidotuvių direkt. Lack & Sons Funeral Directors.

A. † A. ROBERTUI KOSMONUI

mirus, gilią užuojautą reiškiamė ŽMONAI, SŪNUI, DUKRAI ir jų šeimoms, „Lietuvos Vaikų vilties“ savanoriams — seseriai ONUTEI PAULIKIENEI ir jos vyriui KESTUČIUI bei visiems artimiesiems.

„Lietuvos Vaikų vilties“ komitetas

„Lietuvos Vaikų vilties“ ilgametei savanorei talkininkei

A. † A. IRENAI GARUNKŠTIENEI

mirus, reiškia gilią užuojautą ir kartu liūdi su DUKTERIMIS, SŪNUMI, jų šeimomis ir VYRU.

„Lietuvos Vaikų vilties“ komitetas

Namams Paskolos, Apdraustos Sąskaitos

**Mutual Federal Savings and Loan
Association of Chicago**

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
(773) 847-7747

Casimir G. Okas, President

Patarnaujame Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 91 Metus.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Jaunimo centro taryba ir valdyba maloniai kviečia visus dalyvauti Jaunimo centro 42-ųjų metų veiklos šventėje sekmadienį, gruodžio 5 d. Šventi prasidės 3 val. p.p. šv. Mišiomis Tėvų Jėzuitų koplyčioje. Programa ir vakarienė 4 val. p.p. Jaunimo centro didžiojoje saleje. Meninę programą atliks dr. Vilija Kerelytė ir Algis Barniškis. Norintieji dalyvauti laimėjimui, prašomi grąžinti jums pasiųstų laimėjimų biuletenų užpildytas šakneles. Pageidaujantieji įsigyti daugiau biuletenų, skambinkite žemiau pateikiamu telefonu. Savo dalyvavimu padėsite Jaunimo centrui ir toliau tarnauti lietuvių visuomenei. Visi kviečiami ir laukiami. Apie dalyvavimą prašoma iš anksto pranešti tel. 773-778-7500.

Spalvotų nuotraukų ciklas „Lietuvos kariuomenė“ šį rudenį eksponuojamas Lietuvių dailės muziejuje, Lemonte. Jį paruošė Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų sąjunga (ALIAS) Čikagos skyrius.

Dainaviečiai (iš kairės) Vincas Staniškis, Tadas Stropus ir Jonas Variakojis ruošiasi jubiliejinėi „Draugo“ šventei, kurioje dainuos trys vieni geriausių išeivijos chorų – Toronto Volunge, Clevelando „Exultate“ ir mūsų „Dainava“. Koncerte, kuris vyks lapkričio 28 d. 2 val. p.p. Mother McAuley aukštesniojoje mokykloje, išgarsite ir lietuvišką dainą, ir bažnytinį giesmę. Trijų chorų koncertą apvainikuos kompozitoriaus Handel „Alleluia“. Skubėkite įsigyti geriausių biuletenų ir vietas! Atvykite į „Draugo“ administraciją ir „Seklytę“. Šį sekmadienį prieš ir po šv. Mišių biuletenų taip pat galite įsigyti ir Pal. J. Matulio misijoje, PLC.

Nuotr. S. Krumplienės

LIETUVIŲ 13 KONGRESUI IR ALTO 59 SUVAŽIAVIMUI PRAEJUS

Lietuvių 13 kongresas ir ALTO 59 suvažiavimas įvyko spalio 23-24 dienomis. Spalio 22 d. ALTO patalpose įvyko atstovų ir svečių susipažinimas, kuriame dalyvavo apie 35 asmenys. Vaisės paruošė ALTO Čikagos skyriaus moterys. Spalio 23 d. vyko Lietuvių kongresas. Kongreso pradžia paskelbė kongreso rengimo pirmininkė Matilda Marcinienė, Amerikos ir Lietuvos himnus sugiedoję solistai Margarita ir Vaclovas Momkai. Invokaciją ir mirusių ALTO narių pagerbimą atliko vyskupas Paulius Baltakis. Sulaukėme sveikinimų. Raštu sveikini-

mus perskaitė Jonas Valaitis. Žodžiu sveikino: Algis Regis – Mažosios Lietuvos rezistentų vardu, Pranas Povilaitis sveikino Tautos fondo ir Krikščionių demokratų vardu ir Tautos fondo vardu įteikė 15.000 dol. auką. Aldona Kacinskienė sveikino Reorganizacijos Lietuvos Bendruomenės vardu (Indianos apylinkė). Evelina Ozelenė sveikino ALTO Čikagos skyriaus vardu ir įteikė 1.500 dol. auką.

Po to pranešimą „Penkmetio veiklos apžvalga“ skaitė ALTO pirmininkas Jonas Rackauskas. Kitus pranešimus tema „Sutartinai dirbkime Lietu-

vai“ skaitė garbės konsulas Vaclovas Kleiza. Lietuvos ambasados Vašingtone pranešimą – pagarsino Lietuvos generalinis konsulas Giedrius Apuokas. Amerikos pabaltiečių komiteto (JBANC) veiklą – apžvelgė ALTO atstovas Vašingtone Algirdas Rimas. Petriui Buchui pirmininkaujant minutės atsistojimu ir susikauptimu buvo pagerbtas a.a. Teodoras Blinstrubas.

Antanui Mazeikai iš Californijos, ilgamečiui ALTO pirmininkui, buvo įteiktas pažymėjimas. Taip pat buvusiam ilgamečiui ALTO pirmininkui Grožvydui Lazauskui irgi įteiktas pažymėjimas.

Po pietų simpoziume „Sutartinai dirbkime Lietuvai“ dalyvavo: moderatorius Jonas Valaitis, kalbėtojai Dalia Kuodytė, Lietuvos Gyventojų genocido ir rezistencijos, tyrimo generalinė direktorė, Grožvydas Lazauskas, Pilypas Narutis ir Povilas Žumbakis. Simpoziumui pasibaigus, vyko kongreso dalyvių pasisakymai. Visi nusprendė, kad visos organizacijos turėtų turėti vieną nuomonę, kurią ir pareikštų svarbiu klausimu.

Kongresas vyko JC Čiurlionio galerijos patalpose, o vakarienė – žemutinėje saleje. Vakarienis metu buvo traukiami ir laimingieji loterijos biuletenai. Atrodo, kad daugumas laimėtojų buvo iš toliau.

Apibendrinant reikia sakyti, kad kongresas pavyko. Susirinko daug žmonių. Rytojais diena, spalio 24 d., sekmadienį, vyko ALTO 59 suvažiavimas.

Ant. Repšienė

Šauliai Vėlinių dieną prie Steigėjų paminklo šv. Kazimiero kapinėse.

Nuotr. Jono Kuprio

Dėmesio JAV ir Kanados chorų vadovai! 2001 metais gegužės 22 d. yra planuojama suruošti Dainų šventę, kurios metu bus atliktas koncertas, kuriame dainuos chorai, registruoti ne vėliau kaip iki gruodžio 31 d. Neuzsiregistravę chorai negalės dalyvauti Dainų šventėje. Registraciją organizuoja Vaclovas Momkus – 3222 W. 66th Place, Chicago, IL 60629.

I viso pasaulio lietuvišką jaunimą kreipiasi Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso komitetas. Nuo 2000 m. gruodžio 20 d. iki 2001 m. sausio 14 d. Sydnejuje ir Melbournne vyks dešimtas Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas. Lietuvačiai iš įvairių pasaulio kraštų turės progą susipažinti su nuostabiąja Australija, dalyvauti lietuviškoje kultūroje veikloje ir pasikalbėti apie lietuviškąją išeiviją. Susidomėję šia informacija, kreipkitės į X PLJK komitetą, kurio adresas: P.O.Box 55, North Melbourne Victoria-3051, Australija. Elektroninis paštas: aljs@rapidnet.net.au „Interneto“ puslapis: www.rapidnet.net.au/aljs

Čikagos miesto valdžia primena, kad atėjus žiemai, nuomojamų namų ir butų savininkai patalpas privalo šildyti iki 68° dieną ir 63° naktį. Atsiradus skundams, bus nusiųstas inspektorius. Jau yra paruoštos patalpos, kuriose čikagiečiai galės ateiti pasiūlyti, prisiglausti. Miesto valdžia taip pat primena, kad iškilus medicininiams problemoms, reikia skambinti tel. 911, o norint pranešti apie visus kitus nesusipratimus – 311. Telefonas 311 – tai 24 valandas veikianti Čikagos pagalbos telefono linija.

Norite būti policininku? Čikagos miesto valdžia praneša, kad šį mėnesį visose Čikagos viešosiose bibliotekose galima įsigyti oficialias dokumentų formas, kurias reikia užpildyti, norint laikyti Policininkų egzaminą. Šis egzaminas raštu vyks 2000 m. sausio 5 d. UIC paviljone. Tikimasi, kad jis pritrauks apie 4.000 žmonių. Iš jų bus atrinkta 650 kandidatų. Kandidatams iki š. m. gruodžio 31 d. turi būti sukakę 21 m. Iki 2000 m. kovo 1 d. jie turi būti išklause 60 valandų paskaitų akredituotoje kolegijoje arba universitete. Savo prašymus kandidatai turi pristatyti tarp š. m. lapkričio 29 d. ir gruodžio 4 d. į City Hall (Room 100, 121 N. LaSalle St.) arba Richard J. Daley College.

Prisimename, kad prezidento Antano Smetonos 125 m. gimimo ir 55 m. mirties sukaktį minėjimas vyks lapkričio 21 d. 12:30 val. p.p. Lietuvių fondo saleje Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Minėjimas prasidės 11 val. šv. Mišiomis Pal. Jurgio Matulio misijos bažnyčioje. Pamokslą pasakys prel. Ignas Urbanas. Po šv. Mišių – akademija saleje. Lietuvos ir Amerikos himnus sugiedos solistė Praurimė Ragienė. Invokaciją sakys kun. Valdas Aušra, Lietuvos evangelikų ir liuteronų bažnyčios atstovas. Apie prez. Antaną Smetoną – politiką, visuomenininką kalbės „Draugo“ vyr. red. Danutė Bindokienė ir mž. Jonas Jurkūnas. Įdomią meninę programą atliks naujai suorganizuotas vyrų choras, kurio vadovė – muz. Birutė Mockienė. Fortepijonu ketletą kūrinių atliks muzikė Aldona Kanaukaitė-Naudžiuvienė. Prieš pietus visus susirinkusius palaimins kapelionas Algirdas Palionas, SJ. Po programos – bendri pietūs, kuriuos pagamins Aldona Soliūnienė. Stalų ar vietas reikia užsisakyti, skambinant Irenai Kazlauskienėi tel. 630-257-8346 arba Danai Bazienei tel. 708-66021. Rengėjai maloniai kviečia visuomenę gausiai dalyvauti. Minėjime dalyvauti kviečiame ir jaunimą. Jaunimas įleidžiamas nemokamai.

JAV LB Kultūros taryba rengia koncertų seriją, kurią atliks iškilūs solistai: primas-bosas Vladimiras Prudnikovas, sopranas Judita Leitaite ir pianistė – akompaniatorė Nijolė Ralytė. Koncertai prasidės kovo 1 d. St. Petersburg, FL, ir užsibaigs New York balandžio mėn. Viso bus 12 koncertų. Čikagoje Vladimir Prudnikovo ir Juditos Leitaite koncertas įvyks kovo 26 d. Jaunimo centre.

Iš Lemonto autobusu „Draugo“ sukaktuvinį koncertą nuveš LB Lemonto apylinkės socialinių reikalų skyriaus partipintas autobusas. Išvykstame 1 val. p.p. iš PLC Lemonte. Bilietus autobusui galima užsisakyti tel. 630-243-0791 arba nusipirkti prieš ir po 11 val. r. Mišių prie Pal. J. Matulio misijos, PLC.

LIETUVIŲ SKAUTŲ 8-GOS NARIŲ DĖMESIUI

LSS Vadovybės rinkimų prezidentams praneša, kad dėl Kanados pašto pristatymo vėlavimosi (kai kur net 22 dienas) balsų gavimo data nukeliama iki š. m. gruodžio 3 d. Visi prašomi užpildyti balsavimo lapus nedelsiant siųsti LSS Vadovybės rinkimų prezidentams. Balsų skaičiavimas vyks š. m. gruodžio 4 d. Vilga liu namuose, New Yorke.

KAUNITĖS KREPŠININKĖS ČIKAGOJE

Lietuvos Kūno kultūros akademijos „Viktorija“ moterų komanda, savo viešnagės metu JAV-se užsukusi ir į Čikagą, čia žaidė prieš du didžiausius vietos universitetus.

Lapkričio 11 d. lietuvaitės rungtis prieš Loyolos universiteto moterų krepšinio rinktinę. Po gana permainingos ir įtemptos kovos kaunitės turėjo nusileisti šeimininkėms 78-84. Čia buvo galima pastebėti didaką „Viktorijos“ žaidėjų nuovargį.

Tas pats atsitiko ir lapkričio 12 d. rungtynėse prieš De Paul universitetą. Nors lietuvaitės sumetė rekordinį krepšį skaičių – net 89 taškus, tačiau to nepakako pergalei, nes šeimininkės jų surinko dešimčia daugiau. Galutinė pasėkmė 99-89 De Paul naudai.

Beje, „Viktorijos“ komanda žais ir kituose JAV miestuose. Danai Bazienei tel. 708-66021. Rengėjai maloniai kviečia visuomenę gausiai dalyvauti. Minėjime dalyvauti kviečiame ir jaunimą. Jaunimas įleidžiamas nemokamai.

E.Š.

LIETUVIS, KURIAM PAŽISTAMI VANDENYNAI IR ŠIAURĖS AŠIGALIS

„Alex Warn-Varnas“, – taip prisistatė dar senenas vyras, sutiktas Jaunimo centre per Paltinų ir E. Ivanausko koncertą lapkričio 7 dienos, sekmadienio, popietę. „Esu ašeno-grafas, vienas iš nedaugelio šios profesijos žmonių“, – gražia lietuvių kalba pasakojo Alex Varnas.

Šis mūsų tautietis yra iškūrus tolokai nuo Čikagos esančiame New Orleans mieste, JAV pietuose, bet trumpam buvo atvykęs aplankyti savo tėvo Algirdo Varno ir Brookfieldo miestelį netoli Čikagos. Vyresnysis Varnas čia jau senokai gyvena po to, kai apėjo Cicero lietuvių telkinį. Mirus jo žmonai, 89-uosius metus baigiantis Algirdas Varnas, savo gyvenimo saulėlydžio dienas leidžia vienas dideliame name, nors dabar laikinai pas jį yra prisiglaudęs vaikaišis Simas.

Sužinoję apie koncertą, abu Varnai norėjo būtinai išgirsti šiuos garsiuosius dainininkus, nes nuo seno mėgstą pramoginę, na, ir klasikinę muziką. Per koncertą įjėdus su kitais klausytojais plojo kartu ir taktą ir džiaugėsi linksma koncerto programa.

1937 m. Aukštojoje Panemunėje gimęs jaunas Varnas, dabar žinomas mokslininkas, buvo pakrikštytas Kęstutio vardu. Kartu su tėvais pabėgęs nuo rusų ir pagyvenęs tremtinių stovyklose, atvyko Čikagon. Čia jis pradėjo ir aukštuosius mokslus. Iš pradžių studijavo Illinois universitete, kurį baigė bakalauru laipsniu. Tada studijas gilino De Paul universitete, kuris jam suteikė magistro laipsnį fizikos srityje.

E. Šulaitis

Mokslininkas Alex (Kęstutis) Varnas (dešinėje) su savo tėvu Algirdu Varnu Čikagos Jaunimo centre.

Nuotr. Edvardo Šulaitio

SKELBIMAI

• **Akcija, bonų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime** jums nuosirdžiai patarnaus, duodami komiso nuolaidą, Albinas Kurkulis, tel. 312-879-7750 arba jo sūnus Andrius Kurkulis, tel. 312-879-7751, dirbą su First Albany Corp. Čikagoje. Iš JAV ir Kanados skambinkite veltui: tel. 1-888-879-7730. (sk.)

• **Laimėjęs žalią kortelę, į Čikagą iš Kauno su šeima atvyko partizanų, tremtinių ir prieš komunistus dainų autorius ir atlikėjas Arvydas Brunius.** Greitu laiku pradės platinti savo kasetes ir CD diskus Čikagoje. Kreiptis adresu: 4432 S. Francisco Ave, Chicago, IL 60632. Tel. 773-847-2043. 87108

• **Amerikos Lietuvių radijas, vad. Anatolijus Šlutas** – kiekvieną sekmadienį 7 v.r. per WCEV 14.50 AM. Tel. 773-847-4903, adresas: 4459 S. Francisco, Chicago, IL 60632. (sk.)

Kas naujo

„Draugo“ knygynelyje Algirdo Gustačio knyga „Lietuva kaip sapnas. Antroji kelionė į Lietuvą“ 1998 m. išleido Klaipėdos universiteto leidykla. Knygos autorius rašo: „1990 m. kovo 11 dieną lietuvių tauta Vilniuje paskelbė atstatinti Nepriklausomą Lietuvą. Norejau aplankyti tokią Lietuvą, joje ilgiau pabuvoti, stebėti, kaip ir kiek brangūs Kraštas pasikeitė. Tai įvykdžiau 1991 metais. Buvusi svajonė, viltis išsipildė. Mano ilgai sapnuota Lietuva tapo realybe.“ Šioje 12 dol. (su persiuntimu – 15.95 dol.) kainuojančioje 317 psl. knygoje – 257 nuotraukos, 6 žemėlapiai, 79 brėžiniai, atspaudai.

13 ALTO kongrese pranešimą skaitė ALTO atstovas Vašingtone Algirdas Rimas.